

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТО ЗАСЕДАНИЕ

*София, петък, 12 октомври 1990 г.**(Открито в 10.35 часа)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Точката от дневния ред ви е известна. Тя беше уточнена снощи. Днес е петък - отговори на питанияя.

Който е съгласен с този дневен ред, моля да гласува с вдигане на ръка. Има ли против? - Трима. Въздържали се? - Двама.

Дневният ред се приема.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИЧКОВ *(От място):* Искам думата по процедурен въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Процедурен въпрос във връзка с какво? Моля? Ние сме вече в дневен ред.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИЧКОВ *(От място):* Няма значение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има значение, но заповядайте. Да видим какъв е процедурният Ви въпрос.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИЧКОВ: Уважаеми народни представители, уважаемо председателство! Независимо че приехме дневния ред, аз искам по принцип да възразя срещу предлагането на такъв дневен ред. Ние се намиране в остър цайтнот, имам предвид нашето Народно събрание, има предложени 60 законопроекта, а ние предлагаме дневен ред, който се състои само от отговори на питанияя. След като дори бихме могли да предложим в този дневен ред и обсъждането на правилника.

Аз искам да предложа на Бюрото на Народното събрание да вземе някакво отношение към тази епидемия от питанияя, която се разгаря тук сред нас. Може би те трябва да се разделят на две: питанияя, които имат по-личен и по-регионален характер. Отговорите на тези питанияя да се дават писмено на народните представители. Втората група питанияя, които имат по-широко значение за цялото общество, биха могли да се задават тук пред Народното събрание.

Но да се посвещава цял ден на отговори, на мен ми се струва ненормално.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Все пак не разбрах какво конкретно предложение имате извън питанияята, за да го чуят народните представители.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИЧКОВ: Бихме могли да обсъждаме правилника, но след като е гласувано, няма как. Аз по принцип възразявам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. Тази дискусия просто не може да се води. Господин Величков обясни защо е гласувал така. Бюрото прави един коментар.

Първо, правилникът не може да продължи да се обсъжда, защото миналия път ние гласувахме прекратяване на това обсъждане и препращането му към Комисията по подготовка на правилника, която работи.

Второ, други точки от дневния ред, свързани с чаканото от цялото общество законодателство, днес не се предлагат не само защото е петък, но защото комисиите, които трябва да направят тези предложения, работят и не са дали своите становища.

Трето, във връзка с предложението по питанията. Наистина тази материя трябва още по-точно да бъде формулирана в правилника. Повече предложения са направени вече във връзка с това. Трябва да се делят нещата на по-принципни, които да се поставят под формата на питания. Ние сме съгласни с това, че в никакъв случай като питания не трябва да бъдат отделни въпроси, които трябва да бъдат предмет на директни контакти между народни представители и съответните ведомствени ръководители.

СТЕФАН НЕШЕВ (От място): Мога ли една реплика да кажа?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Заповядайте.

СТЕФАН НЕШЕВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги народни представители! Репликата ми е следната. Направих писмено питане до Министерството на промишлеността и технологиите, свързано с изпълнение износната програма на едно обединение, чийто народен представител съм. Аз ги замолих за писмен отговор, но в дневния ред по питанията такъв отговор не е заложен. Много моля ръководството на Народното събрание за един такъв важен въпрос, за един отрасъл на Русенския регион да получи отговор, който е свързан с производствена програма.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Медарски има думата.

ВЕНЦЕСЛАВ МЕДАРСКИ: Господин председателствуваш, уважаеми дами и господа народни представители! Моето питане не е по дневния ред, но желая да изкажа неудовлетворението си от Бюрото на Великото Народно събрание. Трета седмица законопроектите за социалните пенсии, законопроект, представен от мен, законопроектът на г-н Луджев за отменяне на привилегиите по раздел III от чл.27 до 30а, и законопроектът на г-н Бояджиев не преминават от една комисия в друга. Това не решава въпроса поне по този законопроект, който съм внесъл аз, на 12 хиляди социално слаби хора в България.

Друго нещо, искам да помоля Бюрото на Великото Народно събрание да отговори кога най-сетне ще бъде разгледан законопроектът за имената. Аз имам 10 хиляди гласоподаватели и когато се срещам с тях, а аз се срещам почти всяка седмица, първият въпрос е този. В интерес на гражданското спокойствие много ви моля този законопроект да бъде изведен за разглеждане в по-късно време. Това е желанието на трима души от Благоевградски окръг, на депутатите и на господин Попов от Велинград.

Имах едно питане към уважаемата от мен госпожа Ананиева. Какво ще направим в Разложка община за безработицата? Желая пред всички вас да кажа, че сега получих телеграма, че целият град е започнал стачка. Засега от Министерския съвет никой не е направил нищо.

Искам да изразя...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Много се извинявам, господин Медарски, но този път ще Ви прекъсна. Каква е идеята Ви във връзка с дневния ред?

ВЕНЦЕСЛАВ МЕДАРСКИ: Прекъснете ме! Моля Ви, господин Ганев! Имаш едно питане, направено към уважаемата от мен г-жа Ананиева. И ако Вие ме слушате внимателно, щяхте да разберете! Защо това питане го няма в дневния ред?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ще Ви отговоря.

Повече дискусии по гласуван дневен ред, към който преминаваме, е просто недопустимо.

Господин Медарски, понеже наистина искате думата и ние Ви дадохме думата, чуйте това, което всеки ден се коментира с Вас. Внесли сте три законопроекта. По пенсиите. Не може Бюрото да има вина за това, че комисиите не са ги предложили на дневен ред. Не може! Това, което Бюрото е направило, е следното: настояло е пред Законодателната комисия, пред Комисията по социалната политика. Те работят по свой план. Законопроектите са повече от 60. Ако ние гласуваме с вас тук един приоритет, ще наложим на комисията това да стане по-бързо. Но не внасяне и сега!

ВЕНЦЕСЛАВ МЕДАРСКИ (От място): Аз Ви моля за четвърти път за това!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: И какво да направя, като моляте за четвърти път?

ВЕНЦЕСЛАВ МЕДАРСКИ: Ще ги помолите Вие!

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не само ще ги помолим. Ние специално сме се обърнали към ръководствата на тези комисии.

Второ. Имате питання. Днес се отговаря на тези питання, за които сме гла-

сували. Когато министрите са готови с други отговори, ще бъдат внесени и те.

Днес се отговаря на тези питання. Други питання се дават в писмена форма. А устни въпроси и устни отговори - това е друга точка от дневния ред.

Има думата г-н Пенчо Пенев. Моля ви за тишина. Ще помоля лично, а и от ваше име министър Пенев да се отговаря кратко, защото поставените въпроси са много.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Уважаеми г-н председателстващ, уважаеми дами и господа народни представители! Първият въпрос, така както е формулиран в дневния ред, е въпрос на г-н Петко Огойски. Аз не знам каква процедура ще се възприеме, или аз да...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ако вие го възпроизведете точно, няма да се налага той да го пледира тук. Имате ли пред себе си текста?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: На някои имам, бих могъл.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тогава, на които имате. Другите народни представители ще го развият тук устно.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Ако нещо бъркам, г-н Огойски нека ме поправи.

На XXIII заседание на Великото Народно събрание, състояло се на 21 август 1990 г., народният представител г-н Петко Огойски ни запозна със случая, отнасящ се до възвращения в ТВО Найден Венков Атанасов, починал там през 1961 година.

Г-н Огойски предяви искане към Министерството на правосъдието и Министерството на вътрешните работи да изяснят и обосноват причините за възвръщането на Атанасов, както и той да бъде реабилитиран, а близките му обезщетени.

Доколкото личи от стенографския протокол, г-н Огойски е предал конкретни документи по този случай на председателя на Великото Народно събрание.

На 27 септември и 5 октомври г-н Огойски от тази трибуна отправи упрек към министъра на вътрешните работи за това, че продължително време не е отговорено на неговото питане. В тази връзка искам да информирам, че в Министерството на вътрешните работи не е получен официален документ във връзка с това, който да конкретизира определените искания по този случай. Тоест, питането не е постъпило в писмен вид.

Независимо от това, проверка в архива на МВР беше направена. За да бъдем лоялни към народния представител, ние извлякохме препис от стенограмата. Макар че формално запитване не беше пристигнало при нас, на базата на стенограмата ние сме подготвили и отговора до г-н Огойски.

Според документите, които се намират в архива на МВР, Найден Венков

Атанасов е бил въдворен в ТВО - Ловеч, на 26 април 1961 г. със заповед на тогавашния заместник-министър на вътрешните работи Мирчо Спасов и главния прокурор Минчо Минчев. Причините за въдворяването му са свързани с реакцията на негови съграждани от Негован по повод побоищата, пиянството и хулиганските прояви на Атанасов, които са предизвикали страх и безпокойство. Атанасов е бил регистриран за кражба още през 1948 г., от 1957 г. към него са прилагани административни мерки. За хулигански прояви след употреба на алкохол през 1957 г. му е бил съставен акт от пълномощника на съвета. Една година по-късно в същото състояние и без причина нанесъл побой на граждани в местната пивница и сладкарница, за което е бил предупреден от кварталния отговорник. На 21 август 1959 г. пияният Атанасов, след като напуснал длъжностно лице, бил поканен да напусне местното заведение, при което счупил инвентар и отказал да заплати консумацията.

На 22.12.с.г., след като му било отказано сервирането на алкохол предвид пияното му състояние, Атанасов нанесъл публична обида на отговорничката на заведението Цвстанка Иванова. А след като се прибрал в къщи, нападнал с нож баща си и го принудил да се укрие в мазето на пълномощника Величко Тодоров.

В началото на 1961 г. Атанасов нанесъл без повод побой на Боян Кръстанов. А на 12 март с.г. отново имал хулигански прояви в пивницата, като настоявал да му се сервира алкохол след края на работното време и заплашвал материално-отговорното лице Кирил Петров.

Изнасяйки тези данни, които са документираны и се съдържат в архива на министерството, ние и в най-малка степен не считаме, че те дават основания за предявяване спрямо Атанасов на подобни предупредителни и репресивни мерки, без да бъдат спазени законоустановените процедури и ред. За тези свои прояви той е трябвало да бъде привлечен към наказателна отговорност и съответните за неговите деяния наказания да бъдат постановени от съдебните органи.

Въдворяването на Атанасов без съд и присъда несъмнено е грубо нарушение, което не може да бъде оправдано, независимо от фактическите данни за неговата противоправна дейност.

За съжаление на нас не са ни известни никакви факти и сведения около съдбата на Атанасов в ТВО - Ловеч. Вероятно документацията по неговия случай, с която разполага г-н Огойски, да представлява интерес и да се окаже необходима на образуваното от Прокуратурата на Въоръжените сили предварително следствие за извършени престъпления от длъжностни лица в лагерите в Ловеч, Скравена, Белене.

Що се касае до близките на Найдено Атанасов, те могат да получат обезщетение по реда на постановленията на Министерския съвет, които предвиждат такова обезщетение. Те са публикувани в "Държавен вестник". Това е отговорът ми.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря много. Аз не виждам г-н Огойски. Тук ли е?

Този отговор смятам, че е изчерпателен. Той, когато се запознае с него, ако има нещо, г-н Пенев, да се обърне лично към Вас.

Следващото питане?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващото питане е отправено от господата Николой Слатински и Атанас Узунов.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Слатински тук ли е? Заповядайте! Г-н Слатински, представете питането кратко.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Моето питане...

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Вие ако го нямате, аз да го прочета.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Искам да зачета, то е кратко. То е отправено до г-н министъра на народната отбрана и до г-н министъра на вътрешните работи и е от 17 август. Дълго време чаках отговора. В тази връзка ще помоля г-н Ганев в края на заседанието да ми даде думата за едно предложение относно нашата работа в петък. А сега ще мина направо към питането.

"Господа министри, още по време на предизборната борба ми бяха задавани въпроси, относно съществуването в България на чуждестранни отряди с репресивни задачи. Тогава отхвърлих категорично като недопустими подобни неща. Просто не вярвах, че може в България да има такива неща.

Ето, че в броя си от 16 август т.г. вестник "Диалог" помещава следните думи на координатора на "Илинден" Атанас Киряков: "До ден днешен не вярвах, че в България съществува наемна чуждестранна войска, и по-точно вьетнамци или корейци, въоръжени със сини шлемове, предпазители пред лицето, щитове, противогазни и уреди за гърч, за парализ, за специализиран отряд от химически войски. След обграждането един капитан се обърна към чуждестранните войници и произнесе думата "дам", и те се отдръпнаха." Край на цитата. Разбирайки, че вие не бива да бъдете занимавани с всички изявления и хрумвания, помествани в печата, все пак съм крайно разтревожен и затова ви отправям официално питане: има ли в България наемни чуждестранни войници и, ако има, на какво основание и с какви цели е допуснато това?

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата, г-н Пенев.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Отговорът ми е само с едно изречение. У нас няма, ни-

кога не е имало подразделения за опазване на обществения ред и сигурност, съставени от чуждестранни граждани.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Слатински, доволен ли сте от този отговор?

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Мен този отговор ме удовлетворява. Но все пак това е един ангажимент, поет от министъра. И аз мога само да съжалявам, че не чух същото и от министъра на народната отбрана. Защото, обърнете внимание...

ДОБРИ ДЖУРОВ: Това е въпрос, на който министърът на вътрешните работи даде отговор.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Благодаря Ви, г-н Джуров.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Следващото питане?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващото питане е от г-н Пламен Симов и г-н Николай Павлов.

Един момент, пропуснах на г-н Атанас Узунов, прощавайте.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Узунов тук ли е?

ГЛАСОВЕ: Няма го.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Бих могъл...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Докато той дойде, мога ли да Ви помоля, на следващото питане да преминете, и на следващия отговор?

(В залата влиза народният представител Атанас Узунов)

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Питането на г-н Узунов е свързано с положението на митническия и гранично-пропускателен пункт на гара Русе. Ако желае той да го зададе, ако не, бих могъл аз?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Узунов, понеже тук текстът е налице на вашето питане, той ще го прочете.

Благодаря ви.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Текстът е следният: "Моля да ми се обясни защо митническите власти и граничните войски в Русе в подчинение на двете министерства със своето бездействие - става въпрос за Министерство на финансите и Министерство на вътрешните работи - разрешават да се вършат противозаконни действия по отношение на контрабандни стоки през границата и гранични нарушения? В случая имам предвид спирането на влака между Русе и Румъния. Ограничаване на тези противозаконни действия е задължение на двете министерства и лично на господа министрите. Ако има някакви пречки за тяхното законосъобразно изпълнение на действията на тези министерства, моля да се обясни какви са те, кой и по какъв начин пречи."

Питането е направено от 17 август 1990 година. Бяхме готови с отговор веднага. Но знаете, че дневният ред не позволяваше да се отговори дълго време. Отговорът накратко. На територията на град Русе се намират 6 отделни пункта на обединения гранично-пропускателен пункт, разположени на различни места. Тези зони за гранично-паспортен и митнически контрол се охраняват от служителите, извършващи паспортна проверка, и сътрудниците по охраната, които са на щат към ГКПП. Другите части на границата, така наречените "зелени граници", се охраняват от Гранични войски.

Разстоянието от "зелената граница" до граничния пункт Русе - гара, където се извършват посочените по-горе проверки, е около 10 километра. Това разстояние не се охранява, и физически е невъзможно, тъй като личният състав и транспортната техника са недостатъчни.

Необходимо е да се отбележи, че на денонощие се проверяват 10 влизачи и 10 излизачи международни пътнически влакове. При норматив 800 пътника във всяка една композиция, те са 1200, в отделни случаи са достигали до 3000. В резултат на демократичните процеси и либерализирането на паспортния режим, пътникопотокът се увеличи трикратно. Констатирано е масово нарушение на митническия режим както от български граждани, така и от чужденци. Това е свързано с изготвяне на документи по тяхното санкциониране, отклоняване от пътуване, създаване на конфликтни ситуации, напрежение и отклоняване от преките задължения на работещите в зоната за граничен контрол.

За сведения за месеците юни, юли, август са проверени 1620 товарни и пътнически международни влака с 24 хиляди вагона. Броят на преминалите пътници е 460 хиляди - близо половин милион - от които 108 хиляди са български граждани. За същия период на миналата година броят на обработените пътници е три пъти по-малък - 89 хиляди.

Огромният поток от лица, пътуващи с търговска цел от и за България, и издигнатата забрана за износ и внос на някои видове стоки, доведе нарушителите до търсене на варианти за заобикаляне на технологичния ред на граничната проверка. Такъв е случаят на спирането на излизачия международен пътнически влак "Панония експрес" след задействане на влезаната спирачка от румънски гражданин в участъка от "зелената граница" до зоната за граничен контрол. В него са пътували около 300 румънски граждани, върнати от българските митнически власти поради голямото количество стока, която са носили. След спирането на влака те са се разбягали в различни посоки и е било невъзможно да бъдат задържани.

Това е вероятно случаят, който г-н Узунов има предвид. Като допълнение на това са констатирани случаи, при които румънските екипажи на локомоти-

вите намаляват скоростта по 10-километровото трасе-става въпрос за "зелена зона" - до минимум, което дава възможност на пътниците да слизат и се качват в движение. По този начин нарушителите избягват транспортната и митническата проверка и осъществяват безнаказано контрабандна дейност в района на град Русе.

Обстановката на контролно-пропускателния пункт се отежнява допълнително от обстоятелствата, че влаковете са препълнени. Има и постоянни закъснения. Всичко това като цяло създава предпоставки за извършване на контрабандна дейност и други нарушения. За повишаване ефективността на граничната проверка се прегрупират наличните сили от звената на паспортен и митнически контрол, като излизащите влакове се поемат от Горна Оряховица, а влизащите от Гюргево. Прави се проучване за изнасяне на граничната проверка на международните влакове до зелената граница, тоест при самия вход, но поради липса на средства на настоящия етап е невъзможно да бъде изграден необходимият за целта жп възел.

Бяха проведени срещи със служителите от румънския граничен пункт Гюргево, но те не доведоха до желаните резултати. Въпреки уверенията за разбиране на проблема и за намаляване на нередовния трафик те реално, засега, прехвърлят грижите върху нас. Искам да ви информирам, че на една международна среща, състояла се в Италия, където е участвувал министърът на вътрешните работи на Румъния той, макар и неофициално, е отправил покана за среща между нас, която очакваме да бъде официално потвърдена и да се състои в най-близко бъдеще. Там аз ще поставя остро и този въпрос. Това, което зависеше от нас, като Министерство на вътрешните работи, мисля, че е направено, бяха взети и мерки, но е необходимо да координираме усилията си с румънската страна. Ще направим това в най-скоро време. Имаме и други мерки и мероприятия, които бих могъл да предам на господин Узунов.

Това е най-същественото, което бих могъл да кажа по въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Узунов, доволен ли сте от отговора на министър Пенев?

АТАНАС УЗУНОВ: В първата част съм доволен, но във втората не. Смятам, че е необходимо реструктуриране на Граничните войски и органите на МВР в района, увеличаване дълбочината на действията, особено в град Русе, където можете да имате подкрепата на жителите му, които страдат най-много от този проблем.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате ли да прибавите нещо към тази реплика?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Бих могъл да кажа само, че в момента числеността на

Граничните войски е крайно незадоволителна. Изобщо за обстановката по границата аз и министерството имаме намерение да внесем този въпрос специално за разглеждане, защото г-н Узунов е прав, в Съвета по национална сигурност на едно от следващите му заседания. Забележката е основателна, трябва да се направят усилия в тази посока, но те са свързани с увеличаване числеността и други мероприятия, които ще предложим да бъдат разгледани от Съвета към Президентството.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това задоволява ли, господин Узунов?

АТАНАС УЗУНОВ: Благодаря.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващият въпрос са питанията на господин Пламен Симов и на господин Николай Павлов. Те са зададени независимо един от друг, но касаят една и съща тематика.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тук ли е господин Пламен Симов? Няма го. Тук ли е господин Павлов? - Да. Вие ли ще развиете питането или да се прочете? Ще се прочете. Прочетете и двете, тъй като те са свързани.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Нямам в писмена форма питането на господин Павлов. Извлекли сме го от стенографския протокол.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз ще ви прочета това, което имаме в протокола. Питане на народния представител Николай Павлов - "Кои са датата и поводът за освобождаването от затвора на Живко Янев Попов и какви са материалите във връзка с това лице?"

Питане на Пламен Симов: "1. Статуса на лишения от свобода бивш заместник-министър на външните работи Живко Попов по отношение освобождаването му от затвора. 2. Среща на Попов с господин Емил Кошлуков и отирането във връзка с това предупреждение по повод да не поддържа връзки с опозицията. 3. Посещение на служители на МВР при дъщерята на Живко Попов с цел организиране среща с главния прокурор. 4. Обявяване на Попов за общонационално издирване. 5. Намерение и заинтересованост на МВР по повод да не се връща в затвора. 6. Преки и косвени предупреждения срещу Попов за връщане в затвора, ако поддържа връзки с опозиционни дейци. 7. Въпроси, поставени от Попов, свързани с функциите и действия на отговорни ръководители, включително и на господин Андрей Луканов".

Имате думата.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Във връзка с направените две питання обобщеният отговор, който давам, е следният. На 12 февруари 1982 г. в Главно следствено управление е приключено предварителното разследване срещу Живко Янев По-

пов, бивш заместник-министър на външните работи и делото е изпратено по компетентност на Прокуратурата с мнение за предаването му на съд за извършено множество особено тежки стопански престъпления. На 22 март същата година за тези престъпления на Живко Янев Попов е наложено наказание лишаване от свобода 15 или 18 години, мисля, че бяха 18.

По въпроса за прекъсването на изпълнението на наказанието на Попов Министерството на вътрешните работи няма отношение. В съответствие с разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс и Закона за изпълнение на наказанията Прокуратурата упражнява надзор за спазване на закоността при изпълнение на наказанията и е единственият компетентен орган, който постановява прекъсване на това изпълнение. Мисля, че прекъсването е направено по здравословни причини.

Министерството на вътрешните работи няма отношение и за срещите, осъществени от господин Попов след излизането му от затвора. По повод на образувани предварителни производства срещу други лица Живко Попов е бил призоваван няколкократно в качеството на свидетел, за което с него са влизали във връзка съответните длъжностни лица, но не и такива от Министерството на вътрешните работи. Това е следствието, което се води от Военна прокуратура срещу Мирчо Спасов, по което той е викан няколкократно.

Зачитайки суверенните права на гражданите, включително и на лишените от свобода, Министерството на вътрешните работи отхвърля твърдения за отпавени от негови служители преки или косвени предупреждения към Попов за връщане в затвора при поддържане на връзки с опозицията. Освен това, както вече беше обяснено, министерството не е компетентно да реши въпросите по изпълнение на наказанието на Попов.

На 22 август 1990 г. по искане на Главна прокуратура от Дирекцията на милицията беше направено съобщение, с което Живко Янев Попов беше обявен за общонационално издирване във връзка с изтичане срока на прекъсване на изпълнението на наложеното му наказание. На Министерството на вътрешните работи не са известни въпроси, поставени от Попов, свързани с функциите и действията на отговорни ръководители. Това е, което мога да отговоря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Павлов, имате думата по този отговор.

НИКОЛАЙ ПАВЛОВ: Ценя усилията, направени от господин министъра, но считам, че отговорът е неточен и непълен. Във всички случаи въпросът касае и проблема, свързан с преса срещу Тодор Живков. По този повод имам информация, която не беше съобщена. Очевидно усилията са направени и ще трябва да се отправи подобно аналогично питане и към Главната прокуратура,

което от мое гледище ще трябва да бъде съвместен отговор на Главната прокуратура и Министерството на вътрешните работи, тъй като оперативната работа е вършена от двете страни едновременно.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ще прибавите ли нещо, господин Пенев?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: На мен не ми е известно, а и въпросът не е поставен така, за връзки или контакти, или за даването на свидетелски показания от Попов по делото на Тодор Живков. Чувам това за първи път. Мисля, че излиза извън рамките на питането така, както беше формулирано. По този въпрос не бих могъл да дам отговор. Струва ми се, че това, което каза господин Павлов, е правилно. На този въпрос отговор би могла да даде Главната прокуратура, която приключва, както ми е известно, в момента предварителното производство. Мисля, че в рамките на въпросите, които бяха зададени, отговорът би следвало да се счита за изчерпателен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. Ние, разбира се, ще се обърнем към Главната прокуратура, но като консултираме Конституцията, имам предвид чл.87, "Народните представители имат право да отпират питания до Министерския съвет или отделни негови членове, които са длъжни да отговорят". Ще се обърнем към Главната прокуратура и без тя да бъде длъжна ще поискаме да информират народните представители във връзка с този въпрос.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващият въпрос е от г-н Иван Неврокопски относно т.нар. конспиративни квартири. В една извадка от стенографски протокол на Великото Народно събрание въпросът се поставя и от г-н Георги Спасов, който го задълбочава, пледирайки тези квартири да се дадат на народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Точният въпрос ще бъде изказан от г-н Неврокопски.

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Всичко е правилно. Въпросът не е провокиращ. Аз имах предвид затрудненията на Великото Народно събрание да осигури квартири за нашите народни представители, които са от провинцията. Затова зададохме въпроса, тъй като информацията ни е, че е имало около 60 такива апартамента. Искаме г-н министърът да даде отговор.

ИВАН КОСТОВ: Раздавани ли са апартаменти преди изборите?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Аз не раздавам апартаменти.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Костов, искате ли да отговорите на този въпрос? *(Оживление в залата)* Нека да чуем министъра.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Тъй като исканата информация има строго поверителен характер, касае въпроси на националната сигурност на страната и методите и средствата за борба срещу криминалната и стопанската престъпност, предоставяме справка по тези въпроси на постоянната Комисия по националната сигурност.

Интересуващите се народни представители ще могат да се запознаят с материалите срещу подпис.

Оставаме с надеждата, че уважаемите народни представители ще оценят сериозността на въпроса, който не бива да придобива широка обществена гласност. Методите и средствата на органите за сигурност и полицейските служби в цял свят са секретни и нашето Велико Народно събрание не бива да прави изключение като ги поставя на публично обсъждане.

Благодаря. *(Единични ръкопляскания)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Неврокопски, какво ще кажете по този въпрос? Срещу подпис ще ви го дадат.

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Доволен съм в известен смисъл. Ние не искаме да се разкриват секретни данни, а ставаше дума дали тези квартири са свободни, за да бъдат заети от народните представители. *(Оживление в залата)*

ПЕНЧО ПЕНЕВ: В справката се отговаря и на тоя въпрос. Който желае, може да се запознае с нея. Вие ще я вземете и ще я съхранявате, а който желае да се запознае с нея, ще се поднесе като за документ, който е секретен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Неврокопски е член на ръководството на тази комисия и той ще си послужи със справката съответно.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващият въпрос е на г-н Стефан Гайтанджиев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Гайтанджиев, ще развие ли питането си, или да се прочете?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Бих могъл да го прочета. На 28 август 1990 г. на XXVII заседание на Великото Народно събрание народният представител г-н Стефан Гайтанджиев е отправил питане до министъра на вътрешните работи дали преди около месец в министерството са пристигнали западни специалисти, които са обучавали нашите органи за сигурност за начините на манипулиране на не-регистрираните в съда организации и групи от хора.

Във връзка с питането уведомяваме, че Министерство на вътрешните работи и негови поделения не е ползвало такива специалисти. В последно време контакти с представители на западни специализирани служби за борба с наркотрафика са осъществени през юни на проведеното у нас международно съвещание по тези проблеми с участието на специалисти от 10 страни.

През юли тази година западни експерти по контрола върху употребата на

наркотици са гостували в страната по покана на Главно управление "Митници" при Министерство на финансите и по тяхно искане е осъществена делова среща със служителите на МВР с подобни компетенции.

Добавям, че в момента имаме предложение и вероятно ще изпратим на обучение наши специалисти в Австрия. Касае се за полицейски служби. Интересни предложения за сътрудничество имаме и от Федерална република Германия, особено в областта на борбата с наркотиците, организираната престъпност и тероризма. Обсъждаме тези въпроси и вероятно ще приемем някакво сътрудничество и някакъв обмен на групи.

Освен това вчера бях на инспекция в т.нар. поделение "Червени барети". Там вероятно ще има обмяна на опит със служби от Федерална република Германия и Холандия, по това е сътрудничество със западни служби, което се осъществява общо взето в тези рамки. Няма случаи на тези, които се поставят в питането на г-н Гайтанджиев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Гайтанджиев, становището Ви по отговора на министъра?

СТЕФАН ГАЙТАНДЖИЕВ: Задоволен съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. По-нататък г-н Пенев.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващият въпрос касае всъщност питане, отправено от много народни представители: г-н Божан Божанов, г-жа Бокова, г-жа Сбиркова, г-жа Младенова и г-н Темелков. Другарката Младенова предварително днес ми каза, че вероятно ще оттегли питането.

СОНЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, след консултация с всички участващи в изготвянето на въпросите по нашето питане към изпълняващия длъжността министър на вътрешните работи през м.август г-н Стоян Стоянов, ние оттегляме своето питане по правни съображения.

Съгласно принципите на правото отговорността е лична, а нашите въпроси бяха формулирани спрямо действията, извършени лично от г-н Стоян Стоянов.

Г-н министърът Пенчо Пенев оглави това ведомство през септември. Той не бива и не може да отговаря за действия, извършени от друго лице. По тия съображения го молим да не отговаря на нашето питане, тъй като процедурата по него отпада с изтеглянето му.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-жа Младенова, говорите ли от името и на другите?

СОНЯ МЛАДЕНОВА: Да, аз съм съгласувала с всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. По-нататък.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващото питане е от господата Божан Божанов и Стелиян Стойчев относно събитията на 26 и 27 август около сградата на Висшия партнен съвет. Специално питането е от Стелиян Стойчев, тъй като това на Божан Божанов се включва в колективното питане, което беше оттеглено от г-жа Младенова, така че ще отговоря на питане на г-н Стойчев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тук ли е народният представител? - Да.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Ще го прочета. Първият въпрос е: Кои бяха цивилните хора на следващия ден след пожара на 27 август 1990 г., които с палки и щитове охраняваха Партийния дом на БСП редом с униформените служители и на кой отдел служат те? Толкова ли е голяма липсата на униформени служители от МВР? Присъствието на цивилни в такива моменти създава предпоставки за възникване на по-големи безредици и за жертви, докато униформата предполага респект и уважение и придава легитимност на действията. Да не забравяме, че тези, които нанесоха побой над активисти на "Екогласност" също бяха цивилни.

Втори въпрос: Западни радиостанции са съобшили, че е създадена терористична организация "Отпор", която вече е издала смъртни присъди на СДС. Има ли сведения министърът на вътрешните работи за такава организация и какви мерки се предвиждат за борба със зараждащия се тероризъм? Сега политическият ни живот се намира в такъв етап, при който съвсем не е изключено да се премине от колективни към индивидуални терористични актове от страна на крайно леви и крайно десни организации.

Трети въпрос: Колко са уволнените служители на Държавна сигурност от 10 ноември досега и с какво се занимават те в момента, защото много факти говорят, че тези бивши служители на Държавна сигурност продължават да работят и работят професионално по специалността си, но извън системата за сигурност. За кого работят те сега? Задавам този въпрос, защото на базата на много "случайности" стигам до извода, че е възможно такива лица да имат пръст в организирането на някои акции и действия, насочени срещу демокрацията.

Отговарям на питанията по поредността на поставянето им.

Охраната на площада около Партийния дом на 27 август 1990 г. бе само от униформени служители на Софийската дирекция на вътрешните работи, от която една част бе оборудвана с щитове, шлемове и палки.

Намиращите се в района на Партийния дом цивилни лица са били следователи и оперативни работници, извършващи оглед на местопроизшествието. Някое от тези лица не е било оборудвано с палки и щитове.

Отговор на втория въпрос - за терористичната организация. В Националната служба за защита на Конституцията са постъпили данни за няколко регистрирани анонимни телефонни обаждания със заплахи за терор, авторите на които са се представили от името на т.нар. неизвестна засега организация "Отпор". Същите са отправили заплахи за саморазправа с депутати от различни парламентарни групи, на които били "издадени смъртни присъди".

Осъществените анонимни заплахи съгласно Наказателния кодекс са наказуеми деяния, оперативното разследване на които влиза в прерогативите на Националната служба за защита на Конституцията. Във връзка с това в Отдела за борба с тероризма за разработени мероприятия за разкриване съществуването на евентуална терористична организация "Отпор". Информацията, с която разполага Националната служба за защита на Конституцията, се анализира и проверява, но на този етап от проучването всяко твърдение за реално съществуване на такава организация е прибързано. За да не допускаме пренасянето на екстремизма на отделни лица и групи в тероризъм, в Националната служба за защита на Конституцията се предприемат необходимите превантивни мерки.

Отговорът е подготвен на 21 септември 1990 г. Бих могъл да добавя, че сигнали за такива организации продължиха да постъпват. Някои от тях доказано са нереални, но по много от сигналите се работи оперативно, така че този въпрос е много сериозен и народният представител основателно го поставя. Искам да го уверя, че той е на постоянното внимание на органите на Министерството на вътрешните работи и специално Националната служба за защита на Конституцията. Не бих могъл да изнеса разбира се оперативни данни.

Третият въпрос е въпросът за освободените служители от поделенията на бившата Държавна сигурност. Както е известно на нашата общественост, поделенията на бившата Държавна сигурност - Второ главно управление, Четвърто и Шесто управление, са разформировани. Създадена е нова Национална служба за защита на Конституцията, в която са назначени служители с висока професионална подготовка, морален и правствен авторитет.

От 10 ноември 1989 г. до м.август т.г. от органите на МВР са уволнени общо 5139 души, като от тях 3341 са от бившата Държавна сигурност, което представлява приблизително 70 процента от общия брой на уволнените. По причини уволнените се разпределят, както следва:

- поради пенсиониране и съкращаване на щата - около 76 на сто;
- по собствено желание - 20 на сто;
- по други причини - 4 на сто.

Информацията, с която разполагаме, показва, че една част от уволнените и

съкратените служители работят в сферата на строителството, частните фирми, селското стопанство, в услугите и др.

Друга част са в процес на търсене на работа и устройване. Трети са пенсионери и не се занимават с трудова дейност. Около 700 служители от съкратените от Държавна сигурност (значи от общо 3341) са назначени в милицията и противопожарната охрана. Определено може да се заяви, че уволнените, пенсионирани и съкратените служители от МВР (по-специално става въпрос за бившата Държавна сигурност) не се занимават с дейност, насочена срещу демократичните процеси, които се извършват в страната.

Аз искам да добавя и това, че сега, провеждайки борбата срещу спекулата, ние имаме намерение някои от тези освободени, пенсионирани служители да ги привлечем в групите, които ще правят тези проверки, разбира се, по тяхно желание.

Това е отговорът ми на третия въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Господин Стойчев, удовлетворява ли Ви отговорът по трите въпроса?

СТЕЛИЯН СТОЙЧЕВ: *(Реплика от залата)* Отговорът ме задоволява.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да. Народният представител е съгласен с Вашите отговори.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Благодаря и аз.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Други отговори, господин Пенев?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Това е въпросът на г-н Андрей Аврамов Андреев по повод нанесен побой, нанесен на граждани от наши служители. Става въпрос за хронологията на събитията... Да го прочита ли?

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Да.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Господин министър, хронологията на събитията от нощта на 26 срещу 27 август показва, че пожарът и погромът, опожаряването на Висшия партийен съвет на БСП, са потушени към три и половина сутринта. Към пет и половина върху "Града на истината" връхлита милиция и "Червени барети", които опустошават палатките, друга материална част и нанасят побой на жителите. Сред битите са: Гергана Лукова, Станимир Станимиров, Бонка Ангелова, Милка Иванова, Силвия Атанасова, Цветан Найденов, Цветослав Проинов. Въпросът е следният: кой е разрешил и издал заповед за побой над жителите на "Града на истината"? Как ще обясните пасивността на органите за сигурност по време на пожара и вандалския погром върху сградата на ВПС и активизацията на същите по време, когато това е било най-малко необходимо? Ако фактите в моето питане отговарят на истината, аз настоявам да обявите

публично имената на виновниците за този антихуманен и незаконен акт, като им се потърси съдебна отговорност.

Към настоящето питане прилагам три броя съдебно-медицински удостоверения. *(Следват представените три броя съдебно-медицински удостоверения)*. Аз няма да ги анализирам. Казано в терминологията на Наказателния кодекс, те са за леки телесни повреди без разстройство на здравето. Те могат да се видят.

Отговорът: след 8 и половина часа на 26 август положението около Партийния дом на Българската социалистическа партия в столицата се усложни много и независимо от забраните група хора нахлуха в сградата и започнаха да чупят, паят и изхвърлят имущество. В 1 часа на 27 - 28 се състоя съвещание в Министерството на вътрешните работи под ръководството на Председателя на Републиката с участието на ръководството на Министерство на вътрешните работи и представители на политическите сили, на което бе разпоредено:

Първо, в столицата да се вземат решителни мерки с използване на всички сили и средства (без употреба на оръжие) за извеждане на нападателите от сградата на Висшия партийен съвет. Съдействие отвън да оказва милицията, а в сградата да действуват силите на "Червените барети" за извеждане на проникналите в нея лица. Да се осигури нормална работа на противопожарната охрана.

Второ, президентът разпореди при регионалните директори на вътрешните работи незабавно да се проведат срещи с ръководствата на политическите сили и съвети за ненасилие, като се вземат необходимите мерки за недопускане на нарушения на обществения ред и завземане на административни и обществени сгради. Освен това той е разпоредил и да се отцепи районът около Партийния дом. При необходимост за това да се използват всички средства, с които разполагат поделенията (без употреба на огнестрелно оръжие).

Във връзка с указанията на президента беше дадено разпореждане за изграждане на пътен кордон около сградата на Партийния дом в София, както и да се вземат мерки за незабавно ликвидиране на "градовете на истината" и други палатъчни лагери в населени места. На гражданите, които ги обитават, да се разясни това обстоятелство, като се даде срок за тяхното напускане. В случай, че не се подчинят, да се използва физическа сила и помощни средства, според обстановката.

Към три и половина сутринта в изпълнение на горните разпореждания се пристъпи към окончателно изчистване на площада и пространството пред Партийния дом. При тази операция част от участниците, около 200 души бяха разпръснати от милиционерска верига. Някои от тези лица се укриха в палат-

ките на "Града на истината", откъдето хвърляха бутилки, камъни и други предмети срещу милиционерската верига. Това наложи прочистването и на "Града на истината", въпреки дадените указания, като бе определен срок от 15 минути за напускане на лагера. Други сили на Народната милиция обградиха палатките, дадоха срок за напускане, в който участниците сами събраха багажа си и напуснаха.

В добавка искам да кажа само това, че по-голямата част от жителите на "Града на истината" го напуснаха след предупреждението в София, а в цялата страна това беше направено без да се намесват силите на реда. Тоест, след предупреждение те доброволно преустановиха съществуването на тези т.нар. "градове на истината". Това е отговорът, който мога да дам.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Андреев, моля Ви за отношение по отговора на министъра.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: Уважаеми госпожи и господа народни представители, предполагам разбрахте, че с този въпрос, с това питане не целя никакви партийни пристрастия. Става дума за нарушаване на човешки права. А на мен все ми се струва, че е имало и друг начин в пет и половина часа останалите няколко души от "Града на истината" да бъдат изнесени, но много моля (като принципно съм доволен от отговора на министъра) това питане да влезе в документацията на Анкетната комисия, създадена от парламента по въпроса за опожаряването и вандалския акт в сградата на Висшия партийен съвет.

Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Няма пречки за това. По-нататък?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Като добавка, бих могъл, (за да улесня работата и на комисията, щом ще влезе за разглеждане там) да представя и стенограмата на заседанието, което се е състояло в Министерството на вътрешните работи през нощта на 27 август.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Разбира се, това също е документация.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Следващият въпрос е на г-н Шакир Поюков - за преместване на телените съоръжения.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тук ли е народният представител? Тук е.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Става дума за преместване на телените съоръжения на югозападната ни граница.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: По-точно той пита: ще се премахнат ли или преместят телените съоръжения на югозападната граница, тъй

като 70 на сто от обработваемата земя на селищата до съоръженията се намират зад тях и това затруднява нейното обработване. Така е, Поюков, нали?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Да, така е. Такъв е въпросът. Аз бих могъл много да говоря за положението на нашата западна и югозападна граница. То е много сложно в момента, но най-напред да отговоря на въпроса, а след това само с две думи ще кажа и по този въпрос.

Във връзка с питането искам да обърна внимание на важното значение на охраната на границата по принцип, без да изчерпваме всички задачи. Това значение определя общонационалния мащаб на проблема и отговорността за неговото решаване. Без да изчерпваме всички задачи и ролята на сега монтираните инженерно-технически съоръжения, нашето мнение е, че те гарантират сигурността при охраната на границата, възпрепятствуват преминаването на нарушители и заразени животни от съседна територия, затрудняват дейността на разузнаването на други държави и контрабандната дейност. Особено искам да подчертая последното. Защото за разузнаването не е толкова съществено вече, границата далече не е пречка за което и да било разузнаване. И снемането им на този етап би било нецелесъобразно. Става въпрос за тази част, която не е снета, естествено.

Решение за преместване на загражденията с оглед изключването на някои населени пунктове, намиращи се между тях и границата, е взето с постановление на Министерския съвет от 17 ноември 1988 г., изменено и допълнено с постановление N 27 от м.април тази година.

Трябва обаче да се има предвид, че голяма част от населението в тези села не желаят такова преместване. Това е факт, можем да го документираме.

На всяко изградено заграждение са направени достатъчно портали за пропускане на хора, превозни средства и животни. Местата са съгласувани с местното население и са съобразени с нуждата от обработване на земята. В това отношение няма никакви ограничения, включително и за отваряне на нови места. В някои райони ключове от тях са раздадени на местни жители, а в другите се отварят рано сутрин и затварят късно вечер, дори без да се охраняват.

Инженерно-техническите съоръжения не са причина за наличие на необработваеми земи. По такива съображения на западната граница загражденията бяха снети, а необработваемата по-рано земя и сега не се обработва. Но затова пък рязко се засили контрабандната дейност.

Що се отнася до конкретните цифри, уведомявам ви, че няма населен пункт със 70 на сто от обработваемата земя между загражденията и границата в Югозападния район. Село Годеч има община "Сатовча", Софийска област, където този въпрос е повдигнат от господин Поюков, обработваемата земя е

около 12 хиляди декара, от която 1200 декара е между загражденията и границата.

Би ми се щяло да използвам случая да ви информирам за положението на границата и защо смятаме, че тези заграждения не би следвало да се премахват. Но може би времето е малко, а пък аз, както съобщих, отговаряйки на първия въпрос, Министерството на вътрешните работи възнамерява да постави въпроса за охраната на границите ни въобще, на всички граници на едно заседание на Съвета по националната сигурност, изграден към Президентството. И вероятно там много от въпросите ще се изяснят и ще се предложи тяхното решаване от Великото Народно събрание, респективно от Министерския съвет. Така че да не излагам сега предварително съображения, вероятно тогава тези въпроси ще се третират. Това е отговорът.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Поюков, заповядайте. Но нека имаме предвид и това предложение на министъра, че въпросът ще се гледа в специалната парламентарна комисия. И там разбира се, всеки може да участва.

ГЛАС: Само в съвета.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви.

ШАКИР ПОЮКОВ: Уважаеми господин председателстващ, уважаеми дами и господа народни представители! Въпросът беше поставен поради това, че при нас пропускателната способност не е такава, каквато е изложена тук в експозето на господин министъра на вътрешните работи. Тъй като през лятото хората не могат да влязат да си обработват земята поради малкото пропускателни портали, както ние ги наричаме. И второ, те са поставени там, където трябва да мине обходен път от около 10 км, за да се влезе вътре. И когато има някакво нарушение на границата, по цели месеци не се влиза вътре.

Трябва да имаме предвид и следващото нещо, а именно в 20-километровата ивица на всички граници е позволено граничните райони да имат безвизово посещение в съседните страни. За нас това не само че е мечта, но е изключено.

Ние предлагаме поне да се отворят пунктове, както на предизборния митинг господин Луканов обеща в гр.Гоце Делчев и в Слацинци, телените мрежи да бъдат разградени до края на годината, а пътят за Драма ще бъде отворен. Но изглежда, че това остана само в песента, че пътят за Драма ще бъде отворен. И трябва да ви кажа, че истински граничари са местното население. Ние знаем колко граничари има на границата и кои са пазители на границата. Ние знаем, че не може да се мести границата, тоест съоръженията на този етап да се премахнат напълно, но поне могат да се изтеглят, за да може свободно да

влизат хората и да обработват земята си. Те отиват във вътрешността на страната и там работят, вместо да обработват собствените си земи.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: По това обяснение на господин Поюков, господин министър?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: По това пояснение бих могъл да поема ангажимента да проуча тези допълнителни обстоятелства, които изложи господин Поюков, а именно това, че има малко пропускателни пунктове и това, че за да се стигне дотам, хората трябва да вървят почти 10 км. В тази връзка обещавам, ако това се окаже действително, аз нямам намерение да подлагам на съмнение твърдението, ще направим всичко възможно този режим да бъде облекчен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. Вие искате реплика към господин Поюков ли? Господин Поюков, към вас има реплика народният представител.

АТАНАС ЧУНЧЕВ: Благодаря ви, господин председателствуваш. Аз съм избран от териториите на две гранични общини. Не споделям това, което господин Поюков казва. Твърде рано, още преди 7-8 години се взе решение и се допуска хората да обработват земите. Аз съм от Елховската и Болярската община. Много добре познавам нещата. Не е вярно, че е 70 процента от обработваемата земя, а е 6-7 процента. Изместването на едни такива съоръжения ще струва милиони левове на нашата страна. Премахването на тези съоръжения означава шип и контрабанда. Преценете, уважаеми народни представители. Благодаря ви.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: По тази реплика няма какво да добавя. Ако достъпът действително е затруднен, ще направим необходимото.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Вие казахте, че ще се направят допълнителни анализи.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Да, като генерално обяснение това го поддържам.

Следващият въпрос е на народния представител г-н Стефан Василев - въпроси, свързани с опожаряването на Висния партиен съвет. Аз не зная дали той поддържа тези въпроси, тъй като много от тях ще бъдат предмет на съдебно разглеждане и на разглеждане в комисиите. Но ако държи да му се отговори, готов съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тук ли е господин Стефан Василев?

ГЛАСОВЕ: Няма го.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Няма го, очевидно той не може да държи сега да му отговорите. Няма го.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Ако трябва, да отговоря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не е целесъобразно, въпросите са много конкретни, той трябва да бъде тук и да има възможност да вземе отношение.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Те наистина са много конкретни и аз мисля, че са от компетентността на органите на Прокуратурата, респективно следствието, на този етап и на постоянната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това трябва да стане. Господин Пенев, за една минута останете тук. Приключиха вашите отговори. Но господин Крум Неврокопски иска да каже нещо.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Всъщност аз приключих с отговорите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Неврокопски, с една бележка само поиска да ви зададе само един въпрос във връзка с един от Вашите отговори. Заповядайте, господин Неврокопски.

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: Благодаря, господин председателю! Драги колеги! Господин министър, от това, което току-що чухме във връзка със състава на органите на Държавна сигурност, включително и на съответните отдели, които са извадени или са напуснали или пенсионирани, разбрахме, че цифрата е някъде над 3000.

ПЕНЧО ПЕНЕВ: 3340.

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: Да. И обяснихте в какво направление, в кои сектори на народното стопанство са се включили. Това е хубаво. Но аз Ви питам или по-скоро поставям въпроса, защото питането трябва да бъде друго, и сега искам, ако е възможно, да отговорите: три хиляди и толкова са напуснали, а колко стоят в системата на Министерството на вътрешните работи, колко още са останали? Защото аз бих могъл да ви съобщя, че на много места в страната бивши служители на Държавна сигурност и то от т.нар. качествени в кавички служители, са оглавили органите на Министерството на вътрешните работи по места. И това... Моля?

РЕПЛИКА ОТ ЗАЛАТА: Без нападки! Качествени в кавички!

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: Качествени, да, които са участвували в мърсотии.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Нека да довърши г-н Неврокопски въпроса си.

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: Не казвам нищо лошо. Затова казах в кавички и интересно защо Вие се смущавате от този израз, защо се боите от това. Почакайте малко. Нали искате да се освободим от тези органи, с които органи ни свързват достатъчно престъпления. Не е необходимо да ви казвам кои. Вие знаете за какво става дума. Ако сте бивш служител, кажете. Не знам аз това, но аз

питам министъра: след като декларираме и правим усилия да се освободим от тях, аз в миналото си изказване, за което получих достатъчно комплименти и хули от тази страна, нямам никого предвид, че съм вдигнал градус на напрежението и че едва ли не започваме да вдигаме знамето на лов за вещици, аз се ползвам от тази трибуна, защото нападите са към мен. И във връзка с това аз се ползвам от тази трибуна, за да заявя, че няма такова нещо, не се възмущайте, няма такъв лов на вещици. А ние казваме: тези органи, когато аз говорих, трябва да бъдат освободени, не само да преустановят членството си, а да се освободим в кадрово отношение от много от тях. И аз заявявам на министъра, че на места - друг път, ако вие не сте в състояние, ще ви дадем точни данни - бивши служители на Държавна сигурност и на Шесто управление оглавяват определени органи на Министерство на вътрешните работи. Аз ви питам: вярно ли е това? И второ, колко още бивши служители на Държавна сигурност в тези органи в системата на Министерство на вътрешните работи продължават да стоят?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Да. Аз мога да отговоря без да соча конкретни цифри. Аз не знам Вие как разбирате реорганизацията в силите за сигурност в една страна, но хората, които са освободени, цифрата, която ви посочих, за мен като нов министър, беше впечатляваща. Това са 3340 души. Това не означава, че ние трябва да извадим от състава и членове на тези закрити управления - Първо, Четвърто, Шесто, хора, които не са замесени с деяния, за които стана дума, които имат висок професионализъм и като професионалисти са ценени.

Имайте предвид, че въпросите на сигурността, без разбира се, ни най-малко да съм аз този, който може да изнася лекции по този въпрос, но се убеждавам, че са проблеми, които изискват изключително висок професионализъм. И освобождаването на хора, които да бъдат освободени просто си-така заради това, че са били в тези управления, но без да са имали някакво участие в дейността - тази, която беше осъдена след 10 ноември, да се освободим от тях, аз считам, че това е една неправилна политика. Затова аз на този въпрос, поставен от г-н Неврокопски, бих могъл да кажа така: в органите на МВР, включително и в органите за сигурност останаха хора професионалисти, които не са проявени противоправно и в този смисъл, за който вие говорите, след 10 ноември. На мен не ми е известно такива хора, така проявени, да са изпратени и да са оглавили в провинцията служби по места. И бих помолил г-н Неврокопски, ако разполага с такива данни, да ги предостави, за да мога да ги проверя. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Може би именно за данни, господин Неврокопски, трябва да стане дума.

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: Благодаря за изнесеното от министъра. В следващото мое изказване или лично на Вас ще посоча точно имена. Но не съм доволен във втората част на Вашия отговор или от втората част на Вашия отговор. Аз попитах във формата на въпрос - понеже, когато става въпрос за питане, трябва да бъде писмено - аз поставям въпрос и искам отговор. Ако не е възможно, може да не отговорите. Съобщихте Вие данни, че толкова са напуснали. Ако е в нарушение на интересите на нашата национална сигурност, не бихте отговорили. Но аз казвам: колко са останали? И не става въпрос за тези, има, разбира се, хора, които имат висока професионалност, качествата им са такива, че като опитни полицейски служители могат да служат в една полицейска формация и естествено такива хора бихте могли Вие да ги ползвате. Става въпрос за бившите служители, без да ги уточнявате, толкова са напуснали. Аз казвам: колко са останали в системата на вътрешните работи. А то е друг въпрос по какви причини Вие ги оставяте. И дали в бъдеще, с оглед на тази квалификация, или на тези достойнства, за които Вие говорихте, ако те отговорят, по Ваша преценка като министър на вътрешните работи, Вие бихте могли да ги оставите. Това е въпрос на преценка. Вие сте в Министерския съвет. Но става въпрос за онази категория хора по принцип, които са били включени в системата на Държавна сигурност и съответните отделения. Толкова са напуснали. Колко са останали?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Можете ли да отговорите на този въпрос, господин Пенев, сега?

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Точна цифра не мога да назова, но аз обясних принципния механизъм, по който тези хора са останали. Те са пренасочени, а някои от тях към други отдели на сигурността и то главно заради това, че са показали и притежават висок професионализъм при изпълнение на задълженията си.

КРУМ НЕВРОКОПСКИ: И за да не Ви обременявам, понеже става въпрос за хиляди-хиляди ли са останали, или стотици? *(Оживление в залата)*

ПЕНЧО ПЕНЕВ: Това не бих могли да Ви отговорим.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря много. Благодаря, господин Пенев. Дали господин Ангел Джамбазов е в залата? Заповядайте.

РЕПЛИКА ОТ ЗАЛАТА: Устен въпрос може ли да се зададе?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Сега не. Сега да отговорим, да се отговори от другите ведомствени ръководители. Отделно е поставянето на въпрос.

Господин Ангел Джамбазов, заместник-министър на правосъдието, така както е посочено и в дневния ред, той ще даде отговори на питання на народните представители Петко Георгиев. Тук ли е? Да. И на Георги Харизанов. Тук

ли е? Да. Заповядайте, господин Джамбазов.

АНГЕЛ ДЖАМБАЗОВ: Уважаеми господин председателстващ, уважаеми госпожи и господа народни представители! В питането г-н Георгиев желае да получи информация по три въпроса, поставени му от негови избиратели, както той е записал в питането. Първият въпрос е, цитирам: "Изпълнена ли е смъртната присъда спрямо лицата Елин Демирев Маджаров, Алцек Демирев Чакъров, Сава Руменов Георгиев по дело N 1 от специална архива на Върховния съд от 25 април 1988 г., заведено във връзка с възродителния процес?"

Уважаеми госпожи и господа народни представители! Ще се опитам кратко да изложя пред вас главните факти по това дело, които са послужили за основа при постановяване на присъдата, без да правя анализ и констатации относно степента на връзка между извършените от тримама престъпления и т.нар. възродителен процес.

Елин Демирев Маджаров, роден на 8 август 1944 г. в с.Търнак, Бургаска област. Жител и живущ тогава в гр.Бургас. По професия сервитьор. С основно образование. Женен. Има две деца. Осъждан през 1985 г. на шест месеца лишаване от свобода по чл.250 от Наказателния кодекс.

Алцек Демирев Чакъров. Роден на 20 декември 1947 г. в с.Паничково, Хасковска област. Бил е жител и е живял в гр.Бургас. Работник. Със средно образование. Женен е бил. С две деца. Не е осъждан.

Сава Руменов Георгиев. Роден на 28 юли 1953 г. в с.Три могили, Пловдивска област. Бил е жител и е живял в с.Череша, Бургаска област. Строителен техник. Със средно образование. Бил е женен. С две деца. Не е осъждан.

Тримата са осъдени с присъда по наказателно-общ характер дело N 1 от 1988 г. на Върховния съд на Народна република България по членове 116, точка 4, 6 и 9; 106, предложение 2; чл.325, ал.2 и чл.339, ал.2 от Наказателния кодекс на смърт чрез разстрел.

Същите са извършили в съучастие следните престъпления:

На 30 август 1984 г. в гр.Пловдив с взривно вещество са умъртвили едно лице и са се опитали да умъртвят още 23 лица.

На 30 август 1984 г. пред Аерогара - Варна с взривно вещество са се опитали да умъртвят две лица.

На 9 март 1985 г. в бързия влак от Бургас за София в района на гара Буново, Софийска област, Алцек Демирев и Елин Маджаров с взривно вещество са умъртвили седем лица и са се опитали да умъртвят още девет.

На 9 март 1985 г. в гардероба на фойето на хотел "Сливен" в гр.Сливен Алцек Демирев и Елин Маджаров с взривно вещество са се опитали да умъртвят 13 лица. Пострадалите лица не са имали нищо общо с възродителния процес

и са се намирали на посочените места случайно като пътници или посетители. Това е било известно на извършителите.

За времето от м.септември 1983 г. до м.декември 1986 г. Алцек Демирев и Елин Маджаров с цел да отслабят властта чрез предизвикване на взривове, повреждане на селскостопанска продукция в района на гр.Карнобат, а Елин Маджаров чрез палеж на горски насаждения в района на язовир "Камчия", Бургаска област, са увредили обществени сгради, транспортни средства и друго значително имущество на стойност 169 255 лв., а Сава Руменов, като помагач, на стойност 17 082 лв.

За времето от м.юни 1986 г. до 13 август 1987 г. Алцек Демирев и Елин Маджаров са извършили приготовления за поставяне на взривни устройства на плажовите в курортния комплекс "Дружба" - гр.Варна и туристически комплекс "Слънчев бряг", гр.Бургас.

За времето от м.април 1984 до м.август 1987 г. тримата придобили, държали и предавали на други лица взривни материали, боеприпаси и огнестрелни оръжия в големи количества.

Смъртното наказание по отношение на тримата осъдени е изпълнено на 6 септември 1988 г.

Вторият въпрос е, цитирам: "Ако смъртната присъда е изпълнена, защо не е дадена информация за това на роднините и защо не е направено необходимото съобщение в средствата за масова информация.", край на цитата.

Съгласно изискванията на чл.132 от Закона за изпълнение на наказанията, за изпълнението на присъдите, администрацията на затвора в гр. София е уведомила писмено общинските народни съвети по местожителството на осъдените и Главна прокуратура на Народна република България, както следва:

За Елин Маджаров с писмо N 268 от 07.09.1988 г., са уведомени Главна прокуратура и Общинският народен съвет в гр.Бургас.

А с писмо N 4015 от 13.09.1988 г., на основание чл.132, ал.2 от Закона за изпълнение на наказанията, вещите на осъдения са изпратени на Общинския народен съвет в гр. Бургас, за да бъдат предадени на близките му.

За Алцек Демирев с писмо N 266 от 07.09.1988 г. са уведомени Главна прокуратура и Общинският народен съвет в гр.Бургас, а с писмо N 4014 от 13.09.1988 г. вещите на осъдения са изпратени на Народния съвет, за да бъдат предадени на близките му.

За Сава Руменов с писмо N 217 от 07.09.1988 г. са уведомени Главна прокуратура и Общинският народен съвет в гр.Руен, Бургаска област.

А с писмо N 4016 от 13.09.1988 г. вещите на осъдения са изпратени на Общинския народен съвет, за да бъдат предадени на близките му.

От справката, която Министерството на правосъдието направи, се изясни, че действително информация за изпълнението на тези смъртни присъди не е дадена на средствата за масова информация, поради което не е била разпространена. Такова задължение обаче Министерството на правосъдието и затворите нямат.

Третият въпрос е: "Кои ще носят отговорността за произнесените и изпълнените присъди, във връзка с възродителния процес", край на цитата.

Не е ясно в поставения въпрос за каква отговорност става дума - наказателна, гражданска, политическа, морална или от друго естество?

Струва ни се, че отговорът на този въпрос надхвърля компетенциите на министъра на правосъдието.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Народният представител г-н Георгиев, заповядайте, имате думата за отношение по отговора.

ПЕТКО ГЕОРГИЕВ (*Обажда се от място*): Благодаря за информацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви също. По-нататък г-н Джамбазов. Питането на народния представител Георги Харизанов. Той е тук.

АНГЕЛ ДЖАМБАЗОВ: Извинете, но понеже ние изпратихме писмен отговор на това питане, аз предполагам, че няма да се наложи да обяснявам устно, но ще ви прочета писмото, което ние сме изпратили.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Харизанов, получил ли сте това писмо?

ГЕОРГИ ХАРИЗАНОВ (*Обажда се от място*): Не, не съм получил.

АНГЕЛ ДЖАМБАЗОВ: Отговорът е изпратен до Бюрото на Великото Народно събрание.

"Уважаеми господа, по повод изпратеното питане на народния представител Георги Андреев Харизанов дали е законна или незаконна окупационната студентска стачка, моля да имате предвид следните съображения:

Първо. Запитването, което се прави не е питане по смисъла на чл.89 от Правилника за работа на Народното събрание, а искане да се направи оценка за законността на едно действие. Оценката за законността на студентската окупационна стачка следва да се направи от компетентния орган, но такъв не е министърът на правосъдието. При това положение запитването следва да се насочи към Прокуратурата, съгласно чл.25, т.2 от Закона за Прокуратурата.

Студентската окупационна стачка не е стачка в общоприетия смисъл на думата. Стачката е средство, чрез което се защитават трудовите и осигурителните права и жизненият стандарт на трудещите се. Със стачката не може да се

предявяват политически искания. В този смисъл са разпоредбите на чл.1 и чл.16, т.7 от Закона за уреждане на колективните трудови спорове. Стачката е бездействие, докато не се изпълнят исканията на стачкуващите. Студентската окупационна стачка имаше предимно политически искания и се изрази в активни действия, лишавачи преподавателите, администрацията на ВУЗ и студентите да изпълняват своите задължения - изпитване на студенти, явяване на изпити, изпълнение на трудовите задължения от администрацията на ВУЗ и т.н.

Затова нейната законност или незаконност следва да се обсъжда в светлината на разпоредбите, които регламентират политическите изяви в нашата страна, включително и някои разпоредби, които биха могли да се приложат по "аналогия".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Харизанов, имате думата.

ГЕОРГИ ХАРИЗАНОВ: Уважаеми г-н председателствуващ, драги народни представители! Въпросът, който беше зададен, не беше точно интерпретиран. Аз държа да прочета въпроса точно така, както е зададен.

Законна или незаконна е окупационната форма на студентската стачка?

Не се поставя въпросът дали изобщо стачката като начин на изразяване на отношение, позиция, е правилна, дали исканията, които са били потавени от студентите, са справедливи, а формата на тяхното действие. И в този смисъл аз бих желал да получа отговор. Но след като се направи интерпретация, че питането е отправено не там, където трябва, може би ще трябва да се преориентира питането. Но, ако е възможно точно на този въпрос и с такава интерпретация да се даде поне някакво разсъждение.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Джамбазов, Вие направихте едно разсъждение, но ако смятате, че бихте могли да прибавите нещо.

АНГЕЛ ДЖАМБАЗОВ: Аз искам само да уточня. Именно формата на тази стачка е окупацията, поради което за мен е трудно да разделя и още друга форма, извън окупационната стачка.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Ще стане другото, г-н Харизанов. Вие имате един въпрос, който има различен характер и не министърът на правосъдието може да Ви даде отговор на самия него.

Ще следват сега отговори на министъра на земеделието и хранителната промишленост г-н Пандов. Преди това г-н Иван Величков от Парламентарната група на БЗНС поиска думата за едно много кратко заявление. Ако може много бързо, защото е между дневния ред.

ИВАН ВЕЛИЧКОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги!

Предложение до Председателя (Президента) на Републиката. Ръководството на Българския земеделски народен съюз и парламентарната група на Българския земеделски народен съюз в отговор на многобройните предложения и искания на съюзните членове предлага на Председателя на Републиката съгласно чл.92, точка 17 от Конституцията да отнеме почетните звания "Герой на Народна република България", "Герой на социалистическия труд" и всички останали звания и отличия на Антон Югов, Георги Чанков и Цола Драгойчева поради тяхното активно участие в парламентарната и съдебната разправа с Никола Петков и заради тяхното участие в действията за политическо и физическо ликвидиране на парламентарната опозиция в периода 1945 - 1947 година, на Янко Марков и Михаил Геновски за активното им съучастие в същите действия; на Петър Танчев за провежданата от него политика на обезличаване на Българския земеделски народен съюз и на подчинението му на Българската комунистическа партия по времето на тоталитарния комунистически режим.

София, 12 октомври 1990 г.

Парламентарна група на БЗНС (*Ръкопляскания от опозицията*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Тодор Пандов. Министър Пандов ще отговаря на питаня на народните представители Трифон Георгиев, Венцеслав Бъчваров, Велико Великов, Атанас Ганев и Григор Шишков. Тук ли са?

Имате думата.

ТОДОР ПАНДОВ: Уважаеми господин председателствуваш, уважаеми дами и господа! Първо, искам да се обърна към Бюрото на Народното събрание и на основата на депутатите, които се изказаха в началото, да се извиня за това, че някои от въпросите бяха поставени пред мен още през август. Ние имаме готовност да отговорим, два или три пъти беше включвано това в дневния ред, но по същество не можа да се стигне до тези отговори.

През този период настъпиха някои изменения и аз сега в отговорите отговарям заедно с въпросите, възникнали в съществуващата в момента ситуация. Какво е направено и какво се прави във връзка с поставените въпроси?

Господин Трифон Георгиев постави три въпроса. По същество те бяха свързани повече с отчета на правителството, но и сега са свързани със сегашната ситуация, отнасяща се към това какво е направило правителството за насърчаване производството на месо, млеко, яйца, зеленчуци, плодове, мед и други храни и за подобряване на организацията по тяхното изкупуване. Какви са практическите резултати от прилагането на указ N 56, 922 за ползуване на земята за осъществяване на селскостопанска дейност.

Вторият му въпрос е в каква степен ще бъдат задоволени нуждите на насе-

лението от брашно, хляб, олио, месо, захар, месно производство и ще се наложи ли внос?

Третият въпрос е: Голямо е търсенето на малогабаритни и средни трактори, инвентар за частното земеделско производство. Какво прави правителството за установяване на тези нужди и за бързото задоволяване с българско производство и внос?

Уважаеми господин Георгиев, уважаеми колеги! Както и в отчета на правителството, така и след това, в разискванията, а и в комисията основно бяха изяснени, а и в писмен вид беше даден отговорът по първия въпрос. Бих искал да не го чета сега, а само да маркирам, че основното, свързано с решенията на правителството за насърчаване на производството на селскостопански продукти, е 24 постановление, 15 постановление и последвалите го други нормативни документи. Министър-председателят вече съобщи, че бяха премахнати задължителни планови показатели и в значителна част е направена решаваща крачка за либерализация на цените и ценовия механизъм.

Дадени са в отговора конкретно какви са промените, свързани с отделните стоки при фиксираните цени на продуктите, на които увеличението е с 45 на сто; за цените на плодовете и зеленчуците, които бяха минимално договорни, с около 30 на сто, а също така и общият размер, който възлиза от завишението на цените, включени в продуктите с фиксирани цени и продукти с минимално договорни цени. Общата сума възлиза на 1 млрд. 275 млн. лв., от които 870 млн. лв. са от бюджета на държавата, а другите са по веригата на цените по договорните продукти.

Трябва да кажа в същото време, че тези цени до първото полугодие отговаряха на реалностите. Настъпилите изменения през второто полугодие, когато вече станаха промени в цените на горивата, енергията и на пазарния курс на валутата, през първото полугодие правителството осигуряване за доставката на основните суровини, свързани с животновъдството, а именно доставката на соев шрот и други компоненти, а също така препарати на базата на курса 1:3, те задоволяваха рентабилността и стимулираха селскостопанското производство. При сегашните обаче пазарни курсове 1:7 и съответно новите цени на другите суровини, тези цени вече в значителна степен се отклоняват от своята стимулираща роля и не създават условия, особено за производство на животинска продукция. В тази връзка е подготвен проект в програмата, която министър-председателят докладва. Този въпрос е поставен, подготвен е проект, който ще се гледа тези дни в правителството за някои корекции на цените на едро, в това число се предвижда и корекция на някои от цените, преди всичко на продуктите, които се определят от правителството.

Едновременно с това, както знаете, без да отивам в детайли на другите мероприятия, които са записани в отговора, правителството взе решение, с което бяха освободени кооперативните стопанства от издължаването на дълга по кредита за капитални вложения с 2 млрд. и 100 млн. лв. Беше намален и данъкът върху печалбата от 20 на 10 на сто. За насърчаване на индивидуалната и частната инициатива в селското стопанство с 15-то постановление правителството създаде гаранции и стимули за развитието на основата на увеличаване на размера на земята за лично ползуване и също така създаване условия за развитието на демократизацията на процесите, свързани с изкупуването и реализацията на селскостопанската продукция.

Бяха предоставени около 1 млн. и 400 хил. дка допълнително земя за производство на селскостопанска продукция под формата на лично ползуване на желаещите в съответните райони.

С приетите документи на правителството се създадоха предпоставки действително за насърчаване на частната инициатива, но те също не бяха достатъчни. В тази връзка сега със законопроекта за земята и стопанисването на селскостопанската земя и другите мерки, които правителството тези дни ще разгледа по отношение демонополизацията, децентрализацията и искането от Великото Народно събрание да даде съгласие в известна степен и за премахване на мораториума по отношение на раздържавяването на някои основни фондове в селското стопанство и хранителната промишленост, ще се създадат условия вече за развитие действително на частната инициатива.

По въпроса за потребностите и задоволяване на населението с хранителни продукти може да се каже следното. За осемте месеца, а вече и за деветте месеца рекапитулацията е готова. На вътрешния пазар бяха предоставени повече в сравнение с миналата година сирене - 6 хил. т, кашкавал - 800 т, млечни масла - 700 т, а месото и растителните масла са почти на равнището на 1989 г. Въпреки това напрежението на пазара се засили и в резултат на неполучената продукция от редица пролетни култури, дължащо се на продължителната суша, се очаква в хранителните баланси за тази година за есенно-зимния сезон, ние да не можем да осигурим съответно до края на стопанската година, т.е. до новата реколта, потребностите със захар, олио и с 27 хил. т месо.

Какви мерки се предприемат в това отношение?

Първо, във връзка с осигуряването на месо, ние предвиждаме и очакваме вече, има почти договореност, 700 т преработено месо, като хуманитарна безвъзмездна помощ от Австрия. Количеството, което ще се получи, ще бъде насочено главно за гр. София. Едновременно с това е поставено пред Европейската общност предложение за хранителна и хуманитарна помощ, която да се

изрази евентуално в 80 000 т допълнително месо. Недостигът на захар от 60 000 т се предвижда да се компенсира чрез ограничените мерки за промишленото потребление, за което вече бяха разработени и въведени такива мерки за използването на захарта, в резултат на което до края на тази година ще се употреби около 27 000 т по-малко захар. Периодът през 1991 г. до новата реколта остава необвързан със 160 хил.т. Водят се разговори това количество да се осигури чрез обменни сделки с Куба на базата на новите договори или от други доставчици.

Предвижда се също така по отношение на варивата, където недостигът е 18 хил.т пак в резултат на неполученото производство и пропадането на фасула и другите варива да се покрият с един внос в размер на 10 хил.т, за което на този етап се водят разговори на основата на турския кредит. По последните данни, които ние имаме обаче, този внос се оказва неефективен, тъй като изключително висока цена се поставя. И засега се търсят други възможности да се осигури внос.

По отношение на слънчогледовото семе и в това отношение растителните масла, в поставената пред Европейската общност хуманитарна помощ също така се предвижда допълнителен внос или съответна помощ на около 40 хил.тона. Ако това не бъде решено, то през 1991 г. до нова реколта ще остане необвързан балансът със 160 хил.т слънчогледово семе, което количество трябва да се обмени също с внос.

Най-остро стои проблемът с фуражното зърно. По отношение на хлебното брашно, на хлебното зърно и в тази връзка и проблемът, свързан с брашното, засега осигурено по балансите, с които разполагаме, обезпечеността до новата реколта.

Какви са разчетите? Предвижда се на основата на потребности, които ние имаме за хlebно брашно и изкупеното количество пшеница на 2 млн. и 200 хил.т да задоволят на 100 процента потребностите. Разбира се, при нормално и ритмично потребление на хляба през цялата година. В последните месеци обаче и особено този месец, който вече изтече, и през октомври, в началото, се забелязва една тенденция на силно завишено потребление на хляб в много райони на страната. Очевидно това завишено потребление отива преди всичко за използването на хляба за фураж.

Ето защо този проблем в мерките, които правителството ще вземе във връзка също с изпълнението на програмата, която е предложена за обсъждане, а също така и с допълнителните мероприятия, които бяха предприети, и неотложни мерки, вероятно ще се обсъди проблемът, свързан по-нататък с начина на регулиране потреблението, за да може да се осигури хлебният баланс.

Остро стои проблемът с фуражния баланс. Проблемът с фуражния баланс няколко пъти е докладван и общо от произведената досега реколта 1990 г. 6 млн. 976 хил. - 7 млн. т зърно, от които 5 млн. и 200 хил. т хлебно и 1 млн. и 300 хил. т ечемик и очакваме 500 хил. т царевица при разчет 2 млн. и 400 хил., остава открит преди всичко фуражният баланс в три основни направления. Това е за изхранване на животните от промишлените ферми, свиневъдство и птицевъдство; това е фуражът за задоволяване или за издължаване задълженията за изкупената животинска продукция от личните стопанства, което възлиза на 1 млн. 31 хил. т. И това е също така фуражът, който е свързан за задоволяване на изхранването на животните от незърнопроизводителните райони - около 100 хил. т, който е даван под формата на натурални премии за тютюн и...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Пандов, отговорите не трябва да имат пространството на доклади. Не е възможно това да се възприеме. Много Ви моля.

ТОДОР ПАНДОВ: Г-н Ганев, понеже четвъртият въпрос е поставен действително от може би над десет в това отношение изложения от различни организации в страната, аз затова си позволих да се спра малко повече.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Но все пак питане и отговори, нали, не отчети.

ТОДОР ПАНДОВ: Във връзка с това какви мерки се предприемат от правителството.

На първо място става дума за създаване на условия за допълнително изкупуване на зърно от това, което все още има в нашите производители, и в обществените стопанства, и в частните производители. Затова правителството предприе мерки, като увеличи цената с 20 ст., или на 45 ст. от 25 ст. Тази мярка обаче доведе до изкупуването допълнително на около 60 хил. т. Очевидно допълнително ще се внесе и ние сме подготвили вече материали, които вероятно на предстоящото заседание на правителството ще бъде гледан, за нови мерки, свързани със стимулиране изкупуването на зърното на основата на завишена цена, на основата на стимулиране и създаване на условия за продажба на зърното чрез включване в цената, а по-нататък и сметката, без да се ангажира бюджетът.

Очакваната помощ, която евентуално да се получи от Съединените американски щати в размер на 100 хил. т, което количество ние очаквахме, че ще го получим до края на октомври, засега последната ни информация е, че може би през ноември ще дойде това количество. Това количество основно ще бъде насочено за задоволяване задълженията към частните стокопроизводители. А то възлиза и на половинмесечните потребности на нашата страна.

Очакваната също помощ по програмата ФАР, по която днес приключват разговорите, в рамките на 14 млн. долара, ние да доставим фуражи, които също ще бъдат насочени към задоволяване потребностите на частните стопкопроизводители.

Предвидено е по линия на френския кредит около 55 млн. лева, с който да направим възможности също за доставка на необходимото количество фураж.

И последният резерв, с който вероятно ще бъде информирано Великото Народно събрание, е да се отиде на един допълнителен износ. Може би още 10-15 хил.т месо, строго целево срещу внос на фуражи, за да може да се запази поголовието на животните.

По третия въпрос на г-н Трифон Георгиев във връзка с доставените малки и средни трактори има подробна справка. Мога само да кажа следното, за да не чета пак в детайли като отчет - че засега главният проблем остана изпълнението на тракторите с малка и средна мощност от Съветския съюз. Причината за която беше, че съветското правителство през тази година не разреши износа на тези машини. Става дума за трактори ИВС и трактори Т-25 и Т-40. Усилията в това направление продължават и евентуално за следващата година.

85 процента от двигателите за производство на мотокултиватори и мотофрези вече са внесени. А подробно по отделните позиции в писмения отговор е дадено също така какво е изпълнението на гребомоторните пръскачки, самоходните косачки.

Искам само да информирам Великото Народно събрание върху следните разговори и програмата ФАР. Съответно специалистите помолиха ние на този етап да не поставяме въпроса за техническата помощ, а да го отложим с половин година или една година като въпрос, който може да изчака, а да насочим главно тази помощ преди всичко към проблемите, свързани с доставката, както казах, на фуражите, на семена и на препарати, които да дадат възможност още през тази есен в развитието на частния сектор да бъде задоволен на основата на съществуващите аптеки с необходимите препарати.

Това са отговорите на г-н Георгиев.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Вие всъщност отговорихте и на г-н Ганев.

Един момент. Г-н Трифон Георгиев, доволен ли сте от това становище на земеделието?

Заповядайте!

ТРИФОН ГЕОРГИЕВ: Уважаеми народни представители! Аз отправих моето питане до председателя на Министерския съвет във връзка с отчета на

правителството на 14 август. Действително по технически причини, както разбрах, отговорът се забави. Обаче смисълът на моите въпроси беше какво прави правителството, за да се подобри снабдяването с храни на българския народ.

Аз мисля, че в отчета на едно правителство пред Народното събрание един от най-главните въпроси, който трябва да бъде изяснен, е как е осигурен народът с храни. Такова нещо в отчета нямаше.

Във връзка с това аз искам да възразя на министъра на земеделието г-н Пандов, че мерките, които сега се вземат за изкупуване на готовата продукция от плодове, зеленчуци, месо и т.н. не са свършени и не обезпечават срочното изкупуване на тези продукти, крайно необходими за народа. И апелирам към правителството да вземе сериозни мерки за подобряване на тази организация.

Искам тук да добавя, че поради кризата на петрол в много селища ще бъде затруднено изкупуването на мляко. Такива случаи вече има. И моята мисъл е тук, че правителството трябва да вземе решение и да действа за възстановяване на малките предприятия, мандри и т.н. в отдалечените села за преработване на млякото в сирена на тези места.

Извинявам се, че подробно засягам тези въпроси, но те са много важни и сега, в този момент, когато такива големи опаски имаме за продукти.

Следващият въпрос - в селата във връзка с развитието на животновъдството, във връзка със събуждането на частната инициатива има много хора, които желаят да си купят трактори и да развият частно животновъдство. Това е и линията на правителството на г-н Луканов, това е и общото наше разбиране. Например в с. Червена вода, Русенско, имам един списък, според който 23 души искат и сега в момента могат да си купят по един трактор, в Ново село - 18 и т.н. Няма да изброявам.

Търсенето на трактори е голямо. Обаче ние можем в страната да произвеждаме, например в Карлово. Следователно правителството трябва да вземе мерки да се увеличи това местно производство и ако може да внесе такива трактори.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Пандов, тази проблематика не би ли могла и в парламентарната Комисия по аграрната политика и реформите в селското стопанство да се разисква така подробно? То сякаш се налага.

ТОДОР ПАНДОВ: Мога, господин председател, и трябва да кажа, че голяма част от нея е разисквана в аграрната комисия. Бих си позволил само за една минута да допълня, че при изкупуването на плодовете и зеленчуците проб-

лемът е решен нормативно от правителството още с 15 ПМС. Дадени са възможности на всички фирми, включително частно регистрирани фирми, на основата на което да изкупуват и реализират зелепчуци. Цените са изцяло освободени. Вярно е, че тази мрежа не може да се развие, а проблемите с преустройството, или по-точно закриването и създаването на нова система на Булгарплод, от гледна точка на развитието на конкуренцията, все още не са решени. Правителството има готовност и това беше съобщено в програмата. На 16 октомври е предвидено правителството да се занимава именно с тези структури.

Искам да използвам случая и отново да кажа, че ако Великото Народно събрание не вземе решение за вдигане на мораториума за раздържавяване и преминаване на акционерна основа на някои от тези предприятия с това решение ние ще свалям само административния монопол от горе, но икономическият монопол на база държавни фирми и предприятия ще остане. Ето защо смятам, че Великото Народно събрание, когато решава проблемите трябва да има предвид и този момент. Приемам другото да обсъждаме в комисията.

По питането на господин Венцеслав Бъчваров смятам да не отговорям. Първо, то е отправено до тримата министри. В частта на моето питане аз дадох писмен отговор на господин Бъчваров. Второ, на основата на решението на Великото Народно събрание, ние подготвяме цялостен материал, свързан с обстановката в Тополница и решението, особено след идването на американските специалисти, и ще го внесем в Народното събрание за специално разглеждане. Това, което мога да повтора сега, е отговорът, който съм връчил на господин Бъчваров.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Бъчваров, вашето питане е отправено и до господата Александров и Черноземски. Получил ли сте това становище на министъра на земеделието?

ВЕНЦЕСЛАВ БЪЧВАРОВ: Благодаря, господин председател. Благодаря на господин Пандов. Действително той ми отговори много подробно. Частта, която се отнася до Министерството на земеделието е много малка в този въпрос. Аз зададох въпрос по-скоро за една екологична програма, която е повече в компетентността и задълженията на Министерство на опазване на околната среда. Ползвам се от случая, ако е възможно в момента, господин Пандов да ми отговори какво е последното решение на министерството по отношение деблокирането на водите, завирени в река Тополница. Взето ли е вече решение те да се прехвърлят?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: По този въпрос, господин Пандов.

ТОДОР ПАНДОВ: Решение още не е взето. В момента съм отправил писмено предложение до Министерството на околната среда, Министерството на народното здраве. Следващата седмица ще се събере окончателно комисията, за да вземе решение. Предложението ми в писменото становище, което сме предоставили, е да се даде възможност за отблокиране на водите. Доколкото американските специалисти на базата на изследванията дадоха заключение, че водата може да се използва при определен режим и за напояване с изключение на ориза и някои други култури.

По питането на господин Велико Великов. Това са два въпроса.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Аз ще ви помоля да го прочетете отново, за да могат народните представители да знаят за какво става дума.

ТОДОР ПАНДОВ: "Господин министър, защо парасна таксата за поливане на 1 декар полезни площи?" Предложение: "Да се изгради правителствена комисия, която да уточни и картотекира наличните и действително поливни площи в България. На отчет се водят много декари поливни площи, които никога не са поливани и не е възможно да се поливат. За тях производителите излишно плащат амортизационни отчисления и получават задачи за производство на продукция от поливни площи".

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Така ли е, господин Великов?

ВЕЛИКО ВЕЛИКОВ: Да.

ТОДОР ПАНДОВ: Уважаеми господин Великов, уважаеми колеги! С въвеждането на принципите на пазарната икономика либерализацията на изкупните цени и 24 ПМС, отпадането на част от системата на субсидии от държавния бюджет, включително издръжката на хидромелиоративния фонд в размер на 100 милиона лева наложи да се усъвършенствува системата за уреждане на взаимоотношения с обслужващите селскостопански организации. В тази връзка по-конкретно трябва да се създадат необходимите условия за приввеждане взаимоотношенията на тези организации, включително и арендаторите и частните земеделски производители на основата на принципите на договорно ценообразуване.

Отчитайки тези изисквания, правителството реши временно да приеме и утвърди, на основата на 24-о решение на Министерския съвет, 69-о постановление временни такси или цени на водата и такси за напояване. Искам да информирам, че когато правителството взе това решение имаше два варианта.

С единия вариант бяха направени действително реалните взаимоотношения, които трябва да съществуват между тези, които използват водата и всички други, които са свързани с осигуряването. Става дума за строителството,

хидромелиорациите и експлоатацията. При този вариант цената на водата, която беше символична, трябваше да се увеличи от 2 на 23 лева на 1000 кубика. Таксата за напояване трябваше да се увеличи от 2,50 лв. на 12 лева, а за отводняване от 1 лв. на 7 лв. При тези цени издръжката на селското стопанство следваше да се утежни със 130 милиона лева при отделни продукти. Това е дадено в отговора за отделните продукти - за царевичата - 19 лв., при ориза - 175 лв. и т.н.

Вторият вариант беше с оглед икономическото състояние, в което се намираше сега нашите кооперативни стопанства, да се дадат възможности за известни облекчения, като при формирането на цената на водата се изключат принадлежащите се амортизационни отчисления в размер на 18 милиона лева за хидромелиоративни фондове, които в момента не са в състояние да се използват и бяха замразени.

От фонд "Мелиорации" да се заделят 45 милиона лева, който фонд беше предназначен основно за изграждане на хидромелиоративните фондове по отношение дигите, съоръженията, крайбрежните ивици и други хидромелиоративни съоръжения и да бъдат насочени средствата предимно за поемане част от експлоатационните разходи за напояване. При това положение цената за напояване се увеличила от 2 лв. на 4 лв., таксата за напояване от 2,50 лв. на 7,50 лв. и за отводняване от 1 лв. на 3 лв., с което по същество се утежни издръжката на селското стопанство с около 60 милиона лева като цяло. Обаче тези 60 милиона бяха включени като източник в приходната част при търсенето на бюджетни средства от 870 милиона лева за увеличаването на изкупните цени. Затова искам да ви кажа само няколко примера.

Завишението на изкупната цена с 24-о постановление на Министерския съвет за царевичата е с 115 лв., а общото завишение на себестойността от новите цени за такси за водата и напояване е със 7 лв. на тон. Завишението на изкупната цена на соята е с 500 лв. на тон, а общото завишаване от увеличените цени на такси за вода и напояване е с 25 лв. на тон. За ориза завишението е 400 лв., а общо завишение е 27 лв. и т.н. Ето защо дълбоко сме убедени, че така утвърдената нова цена и такса на водата за напояване е минимална и временна. В перспектива, след въвеждане и приемане на програмата на правителството и освобождаването на цените, очевидно това ще стане папърно на договорна основа. Мотивите, защо трябва да стане, са изложени в изложението. Това трябва да стане, за да се стимулират и двете страни.

Но ние сме благодарни на господин Великов, за второто предложение, тъй като действително трябва да стане ново картотекиране на наличните поливни площи и точно да се установи поливният фонд, с който разполага сега страна-

та. По тези съображения и в постановлението не се предвижда плащане на такса на изграден декар, защото има много изградени, а по същество не се поливат, а на полят декар. Това доведе до другата отрицателна последица, а именно, че кооперативните стопанства не поливат онази част от площите, която е засята с пшеница или с някои други зърнени култури, за да не плащат такса. По този начин те нямат стимул за ефективно и рационално използване на поливните площи. Това е отговорът.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Великов, доволен ли сте от този отговор?

ВЕЛИКО ВЕЛИКОВ: Много съм доволен.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пандов, приканвам Ви още веднъж, отговаряйте много по-организирано. Не могат да се излагат тук такива широки тези. Тогава това не са въпроси и отговори. Приканвам народните представители, и то настойчиво, които са вън от залата, да заемат местата си в нея.

ТОДОР ПАНДОВ: По питанията на господин Ганев. Едното питане е отправено до председателя на Министерския съвет от господин Ганев, като председател на Комисията по аграрната политика и реформите в селското стопанство. Има и друго питане, отправено от господин Ганев, което заедно с другото обединих в едно.

Питането се отнася до три основни проблема. Първо, относно осигуряване на необходимия фураж за изхранване на животните. Вторият е: "Парадоксално звучи, че успоредно с недостига на фураж са много нарушенията по изкупуването на животинска продукция от обществения и личния сектор. В крайна сметка те водят до пагубно задържане на изкупуването, с което се ощетява производството. Производителите необосновано изразходват допълнителен фураж. Трето, увеличената цена на тежките горива поставя селското стопанство в изключително тежко положение, тъй като те планоно са заложили 4 - 6 пъти по-малко от настоящата цена. На практика се обезличава 24-о ПМС. Въпреки това, в последно време, за селското стопанство и хранителната промишленост не се осигуряват горива - нефт, бензин, мазут. Сега е сезонът, в който се прибира и обработва най-голяма част от селскостопанската продукция, при което състояние са налице невъзвратими загуби, които ще дадат пряко отражение върху продоволствените проблеми".

Това е основното. В изложението са поставени и други въпроси, но на първата част от тях, свързани с осигуряването на фуража, вече отговорих и не бих искал да повтарям казаното. В отговора, разбира се, допълнително тук са изложени още разчети и конкретни данни.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пандов, това е за един цялостен разговор в комисията.

Господин Ганев, обръщам се и към Вас. Моля ръководството на комисията по селското стопанство, тъй като под формата на питане тук са изложени становища на комисията, ако тя иска да разисква с министъра, да го покани, да го изслуша и да направи предложение пред Великото Народно събрание. Но доколкото господин Пандов сега е извлякъл само питання, да го помолим да отговори на тях.

ТОДОР ПАНДОВ: Господин Ганев, ще си позволя да отговоря на питането на г-н Атанас Ганев само по третия въпрос, тъй като по въпросите за фуражите и въпроса за стоковите фондове, а във връзка с това и по състоянието на изкупуването на животни, частично е отговорено. Ние и в комисията отговорихме. Сега искам само да засегна състоянието по отношение на горивата, тъй като това е въпрос, който се задава напоследък в цялата страна.

При снабдяването на селското стопанство и хранителната промишленост с течни горива при създалата се ситуация действително се създадох затруднения. Въпреки това с решенията на правителството за тези два отрасъла се осигуряват 80-84 на сто от всекидневните потребности. Допълнително правителството взе решение за селското стопанство и хранителната промишленост да се продават течни горива на база разход от предната година.

От увеличените цени на течните горива с постановление N 77 на Министерския съвет се очакваше утежняване на финансовото състояние с 425 млн. лв. С решението на Бюрото на Министерския съвет за компенсация N 183 се осигури компенсация 70 на сто, в резултат на което реалното фактическо утежняване от промените в цените на горивата възлиза на 79 млн. лв.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Ганев, какво ще кажете по този отговор?

АТАНАС ГАНЕВ: Съгласен съм.

ТОДОР ПАНДОВ: По питането на г-н Григор Шишков мисля, че устно дадох отговор, а след това и министър-председателят говори относно цената на птичето месо. Има и писмен текст. Ако е нужно, отново мога да го прочета.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пандов, това не, по народните представители Владислав Даскалов и Иван Гинчев искат да се обърнат с кратки въпроси към Вас и ако може, да им отговорите сега.

ТОДОР ПАНДОВ: Нямам възражения, но имам още две питання - на Стойчо Донев във връзка с Горнокричимския напоителен комплекс, на което и министър Кръстев трябва да отговори... Може би това ще стане след това?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, след това.

ТОДОР ПАНДОВ: Има и едно питане, свързано със Съюза на Трудовокооперативните земеделски стопанства, а също така и от народния представител г-н Йорданов по застраховките, тъй като той не беше доволен от дадения отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Нека сега да вървим по дневния ред. Заповядайте, господин Даскалов.

ВЛАДИСЛАВ ДАСКАЛОВ: Дами и господа! Господин министър, Вие споменахте в изложението си по повод на един от отговорите, че очакваната помощ от Съединените щати в резултат на успешното посещение на Председателя на Републиката от 100 хиляди тона фуражна царевича щяла да бъде разпределена между частните стопани. Моля Ви да обясните изготвен ли е вече някакъв механизъм това да стане действително така и въобще изготвен ли е механизъм за разпределението на тези количества, защото съдейки от досегашната практика, съществуват реални опасности от това тази помощ да стане обект на спекула, а наскоро гласуваният Закон за борба срещу спекулата надали ще бъде достатъчна гаранция. Въпросът ми е за механизмите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Можете ли да отговорите сега?

ТОДОР ПАНДОВ: Да, мога да отговоря веднага съвсем накратко.

По този въпрос само преди три дни водихме разговор с господин посланика на Съединените американски щати. Помолих го да проведем разговор по няколко въпроса и той най-любезно се отзова. В резултат на разговора се договорихме, че окончателно и допълнително процедурата за начина на разпределение ще бъде уточнена съвместно с посолството и съответно с представители, които ще бъдат упълномощени. Но принципът е, че тази помощ основно ще бъде използвана за онова, за което вече говорих. Около 1 милион и 31 хиляди тона засега е нужно да се осигури фураж на частни стопани, сключили договори и уговарящи в момента в своите частни ферми животни, които ще предоставят на изкупвателните организации. Става дума за тези, които в момента уговарят пилета, свине и други животни.

Това не покрива изцяло потребностите. Както казах, потребностите са около 1 милион и 31 хиляди тона, но с това, което ще получим - 100 хиляди тона и онова, което ще се достави по линия на програмата ФАР, максимално искаме да задоволим тези потребности.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Въпросът на господин Даскалов беше друг и може би в отделен разговор трябва да се уточните. Той питаше дали има механизми за такова разпределение и гаранции, че то ще се спазва. Това е неговият въпрос. Ако вие в министерството ще се запи-

маете отделно, може би допълнително...

ТОДОР ПАНДОВ: Аз мога да помоля господин Даскалов да дойде и когато окончателно се решава проблемът, за да се запознае с механизмите. Механизмите се уточняват съвместно със страните, които доставят фуража. Сега в България се знае точно всеки район кой частен стопанин какво произвежда и какво съответно би трябвало да му се предостави.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Иван Гинчев иска да запита нещо.

ИВАН ГИНЧЕВ: Господин председателю, скъпи народни представители! С голямо удоволствие заставам на тази трибуна до министъра на земеделието, за да му поднеса едни обнадеждаващи писма, които идват от земеделските стопани. Те преди няколко месеца бяха уплашени, че зор-зорна ще им бъде дадена земята, за да дават мляко от ялови крави и волове, но днес - ето тези писма, които идват от гр. Долни Дъбник. 311 души сдружени земеделци, комунисти и безпартийни се обръщат към Великото Народно събрание и към господин министъра да им разрешите да влязат като бивши собственици в собствената си земя, да я целунат и да започнат да я работят, за да има тук всичко, а не да купуваме от Гърция, от Турция и от Запад храни, с които ние от хиляда години пълним пазарите на Цариград, Солун и т.н.

Ето какво казват нашите стопани: "Свободолюбивите български граждани - членове и съмишленици на БЗНС и безпартийни, след колективно разискване решихме, че земята не е държавна собственост. Нейните собственици и техните наследници не са я подарили или продали на ТКЗС, а тя насила е отнета от комунистическата тоталитарна власт. Тази форма на управление и стопанисване се оказа ягубна за селото и селското стопанство. Тя доведе до отчуждаване на хората от земята. Селата се обезплодиха и запустяха. Сега те представляват жалка картина със запустели и отровени земи, реки, животни и т.н. Сега селото и земята не търпят отлагане, всяко забавяне е престъпно и гибелно за нацията..." Да не продължавам по-нататък.

Ето защо бе отправено това писмо - молба до Великото Народно събрание с подписите. Нека те да бъдат приложени. От друга страна, от с.Обнова, Плевенско, направиха нещо друго: те се събраха (70 души стопани) ТКЗС в селото им дава земята, една осма от селското землище, намерили са си двама трактористи, искат една осма от машинния парк, който работи тази земя и са готови още тази есен да влязат и да засеят земята и другото лято да дойдат и да рапортуват както в миналото пред министъра на земеделието, че само едно село може да храни една околия. Аз моля Великото Народно събрание и г-н министъра, да се разгледа този въпрос и дано по-скоро законът за земята, за

частната собственост, да бъде гласуван и България да стане Швейцария на Балканите. Защото ние сме славянска, балканска, европейска страна и ако имаме добра икономика, ще имаме и култура. Това са го казали философи, агрономи, архитекти и всички хора, които се занимават с умствен труд и икономика.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Общо е искането ни за приемането на закон за земята. Списъците ще се предадат на комисията и ще се докладват и тук. Вие искате да поставите въпрос към министъра?

ИВАН БОЖКОВ: Уважаеми господин председателствуваш, уважаеми народни представители! Като член на парламентарната Комисия по аграрната политика и реформите в селското стопанство и като специалист в областта на животновъдството искам да изкажа неудовлетвореността си от отговора на г-н министър Пандов по отношение обезпечеността на животните с фуражи. По професия съм ветеринарен лекар. Господин Ганев, запазвам си правото, когато се разглежда програмата на правителството да взема отношение по този въпрос. Смятам, че този въпрос се подценява и искам да кажа, че въпросът засега е тревожен, а след един месец ще бъде трагичен. Искам да заявя, че за да решим продоволствения проблем - да нахраним българския народ - най-напред трябва да нахраним животните. Не искам да отнемам повече време, тъй като този въпрос го гледаме в парламентарната комисия, там се даде отговор, но практически какво точно ще се направи, за да се обвърже фуражният баланс, ние не получихме такъв отговор. Има известни разработки в министерството, но трябва реално и твърдо да се знае ще има ли фураж, няма ли да има, ще съхраним ли поголовието или трябва да предприемем неговото изколяване, или да ги оставим да измират.

Ако този въпрос не бъде решен, ние след три години трябва да оставим българския народ без продоволствие. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Донеv.

СТОЙЧО ДОНЕВ: Имам една процедурна бележка, тъй като на 21 август бях задал въпрос на г-н министър Тодор Пандов по отношение на съдбата на Горнокримския напоителен канал. Виждам, че е включен като отговор на министъра на строежите и териториалното устройство, но основната част на въпроса ми е насочен към г-н Пандов. Ето защо ви моля да съединим двата отговора и когато вземе думата г-н Кръстев, да се отговори.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате ли възражения г-н Пандов?

ТОДОР ПАНЛОВ: Аз съм готов да отговоря.

СТОЙЧО ДОНЕВ: Аз съм получил писмен отговор от г-н Кръстев, но основната част от въпроса ми е към министъра на земеделието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Слабаков иска да зададе въпрос на г-н Пандов.

ПЕТЪР СЛАБАКОВ: Господин председателстващ, господа народни представители! Още на 11 август исках да поставя този въпрос, но минаха два месеца, които са пагубни, но аз съм виновен за цялата тази история пред себе си. Става въпрос, че сега поголовно се колят животните, понеже няма как да бъдат изхранени. Мрат крави и от отравяния, а става въпрос за стотици и хиляди животни. Една крава, за да стане крава ѝ трябва 4 години. Този въпрос ще ви го задам и през м.февруари, и ако има виновни, аз ще обвиня и правителство, и министър, и цялото Велико Народно събрание. Ние чакаме мляко, ликвидираме кравите, а снощи чух, че ще закупуваме 12 000 крави. Тоест: ние през лятото ще ги доим, след това ще ги колим, а след това ще закупуваме нови. На какво прилича това?

В сравнение с 1939 г. ние сме намалили животните десетки пъти. Говоря за биволици. Сега имаме 15 000, а са били 450 000. Откъде са вземали фураж? Овцете са били 8 700 000, едрият рогат добитък е бил 1 700 000, свинете са били 1 000 000 и т.н. Вие сега малко недоумявате, че аз, който не се занимавам с тези неща, ги знам, но мога да ви кажа, че догодина ние ще бъдем престъпници. Ние казваме, че няма мляко, няма месо, ние ще изнасяме месо, ще изколим тези, които имаме, ще закупим нови, ще ги изколим отново... За какво ни са? Ние ще станем просяци. Започваме да искаме хуманитарна помощ от целия свят. Това е срамно за нашата държава! Ако не се вземат сега в момента мерки, защото нямам време за губене, ТКЗС губят от животновъдството. Да ги дадат на частните стопани. Те ще ги гледат, тази царевича трябва да бъде раздадена, а те искат да гледат животни. На хората не се дават да гледат животни, за да не забогатеят. Хората искат да гледат и телета, и други животни. Тези животни трябва да бъдат предоставени на частните стопани. Ако трябва дори и безвъзмездно да им се дадат, за да могат да опцелеят до пролетта. (*Ръкопляскания*)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Богданов иска да направи една реплика.

ИВАН БОГДАНОВ: Господин Ганев, репликата ми е към Вас. Във Вашето водене като че ли се долови едно такова обвинение към Комисията по аграрната политика и реформите в селското стопанство, че тя като че ли не си знае правата и би могла да разпита министъра на земеделието там.

Първо, ние искаме цялото Народно събрание да чуе отговора, а второ - отправихме питането към председателя на Министерския съвет, защото касае и финансови средства, които ние не виждаме на "бял свят". Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви и аз. Имате думата. Господин Богданов, става дума за нещо друго: ако вие имате въпроси от името на комисията до министър Пандов и го изслушате там, след това добре би било този въпрос да се внесе в дневен ред тук с вашето становище. Тогава дискусиата би била пълна на базата и на вашата компетентност като комисия.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Господин министър Пандов, ние вече от няколко години говорим, че земята ще се връща на селяните. Сега вече очакваме да приемем и законопроекта за връщане на земята на собствениците, а не на тези, които я обработват. Обаче в България всички знаем, че няма малки тракторчета, с които тази земя да се обработва. Не би ли могло някои от тези заводи, които сега спират военното си производство, да правят тези тракторчета, тъй като те ще бъдат крайно необходими за нуждите на нашите селяни.

Вторият ми въпрос към Вас е: доскоро ние изнасяхме по 1 млн. годишно средно живи агнета (било в Гърция, било в други страни) по 25-30 долара едното. В същото време нашата кожухарска индустрия купува обратно пак същите наши кожи по 8-10 долара едната. Аз смятам, че това не е целесъобразно за нашата търговия.

Третият ми въпрос е, не би ли било възможно да се намалят вносните мита на внасяните малогабаритни трактори, които ще внасяме на първо време от чужбина, тъй като докато започнат да се произвеждат в нашата страна, селяните ще трябва да ги купуват малко по-скъпо. Аз бих предложил дори заводът в Ловеч също да произвежда такава малогабаритна селскостопанска техника. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Станчев иска думата.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Уважаеми г-н министре, искам да използвам случая да допълня въпросите с още един. Той е съвсем кратък. От Вашата среща с Комисията по икономическата политика разбрах, че известно време сте били заместник-ректор на Селскостопанската академия. Към тази академия има един институт, който получава цялото си финансиране от Вашето министерство. Това е Институтът за защита на растенията.

В поредица публикации във в. "Кооперативно село", а сега в "Земя" беше поставен въпросът за ръководството на института и конфликтите, които се развиват по вина на това ръководство, не без участието на ръководството на Селскостопанската академия.

Понеже Комисията по опазване на околната среда трябва да има относително ясна представа на какви експерти и на каква политика в защита на растенията трябва да разчита, бихте ли могли да кажете дали сте запознат с раз-

витието на нещата в този институт, за да може по-нататък, разбира се, да обсъждаме.

ГЛАСОВЕ: Такива въпроси има много.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: На моя въпрос се отговаря с "да" и с "не", за да мога по-нататък в рамките на комисията аз да подготвя разглеждане и на тези неща. Не се сърдете. Това си е в реда на нещата.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Пандов, наистина трябва да си дадем сметка за какво става дума. Зададох Ви се много въпроси, ако можете да отговорите с познание веднага и кратко "да". Иначе ще поискате време за проучване и в точка от дневен ред на заседание ще вземете дума.

ТОДОР ПАНДОВ: Г-н Ганев, за три-четири минути бих искал да отговоря на въпросите.

Първо, във връзка с поставения въпрос за закона за земята. Искам информативно само да кажа, че този въпрос смятам, че Великото Народно събрание и ние като министерство трябва да го решаваме по отношение възстановяването собствеността и даване право за стопанисване на всеки собственик след приемането на закона за селскостопанската земя. Не бива да създаваме, каквито сега сигнали има, преди приемането на закона на отделни места да отиват и да заграждат земя. Това ще създаде действително една безредица в България.

Проектът за закона е приключен в аграрната комисия, приет е на основата на един опит да се интегрира от всички публикувани досега закони онова, което може да намери общо и онова, което остава в различие, във вариант, в пленарно заседание на Великото Народно събрание да се реши.

Аз мисля, че ние трябва да ускорим работата, има готовност, може би само Законодателната комисия трябва да си каже думата. И в най-скоро време да внесем и да обсъждаме този въпрос. Тъй като от неговото приемане до реалното прилагане минимум половин или една година ще трябва. Необходими са доказателства за собственост, необходимо е ново земеустройство, парцелиране и т. н.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това е друг въпрос, г-н Пандов. Аз само ще потвърдя, че ръководството на Комисията по аграрна политика и реформата в селското стопанство наистина внесе един цялостен законопроект, който ще се раздаде тези дни на народните представители.

ТОДОР ПАНДОВ: По въпроса за фуража, който беше поставен, няма да се връщам на него, ние го коментирахме в аграрната комисия няколко пъти, вече за последно. Мога действително да кажа само в допълнение, че реално засега в България ние разполагаме с 340 хил. т. концентриран фураж за животни-

въдството в промишлените свинекомплекси и птицекомбинати и за издължаване на задълженията към незърнопроизводителни райони. Не смятаме зърното, което се намира в кооперативните стопанства за тяхното животновъдство. Този фураж ще ни осигури по нашите сметки до 15-20 ноември. Дотогава ние или трябва да решим въпроса, или действително да отидем към рязко намаление броя на животните.

Аз ви запознах само с част от това, което сега правителството търси като решение и очакваме, детайлно, подробно; готов съм. И смятам, че това е един от най-острите проблеми, който отделно може би трябва да бъде обсъден.

Когато дойде ред на Горнокричимския канал, ще отговоря. Имам готовност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ще се обединят отговорите.

ТОДОР ПАНДОВ: По предложението за производство на малогабаритна техника. Това предложение не само е рационално, но вече е започнало решаването на този въпрос. Вече имам информация от пресата, че и във Враца завод "Гаврил Генов" и в Карлово, и редица други заводи започват с това производство. Но аз отново повтарям, че на този етап се реши да се степенуват потребностите и максимално валутните ресурси, които имаме да отиват за презимуване. А тази техника - това е и препоръката на Общия пазар на Европейската икономическа общност.

По отношение износа, по отношение вносите мита, по отношение облекченията в селското стопанство предлагам да коментираме, когато коментираме програмата на правителството.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: В сряда.

ТОДОР ПАНДОВ: Що се отнася до последния проблем, който постави г-н Станчев. Аз съм запознат в детайли със случая. Напълно поддържам колектива. Отделно трябва да говорим по тези въпроси, когато обсъждаме проблема за науката и нейното преустройство.

Вярно, аз съм бил заместник-председател на Селскостопанската академия. Това беше един период, когато в 1986 г. тя беше поделение на НАПС и Министерство на земеделието, след това бях малко, напуснах Селскостопанската академия. След 1986 г. тя е самостоятелно централно ведомство на подчинение на Министерството на науката и висшето образование. И по същество Министерството на земеделието няма никакви преки връзки и няма законна основа за вмешателство. Това е едно ненормално явление, вече това е въпрос на структурата на новите министерства, който трябва да се решава.

Конкретно за този директор в детайли зная случая. Напълно поддържам колектива. И смятам, че там се отива към едно действително необосновано от

всякакви позиции решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Станчев, получихте ли Вашето "да" или "не"?

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-жа Връбка Орбецова, заповядайте. Но аз мисля, че по друг начин тръгна сякаш обсъждането. Ние трябва да изпълним дневния ред. За един момент, г-жа Орбецова. Искам заедно с това да свършим навреме. Това налага почивка да не се дава, защото знам какви са настроенятия в ранния следобед в петък. Да продължим, така ли? Добре. Заповядайте, но наистина организирано.

ВРЪБКА ОРБЕЦОВА: Г-н председателстващ! Имам един въпрос и една съвсем кратка реплика. Въпросът ми към министър Пандов, на когото благодаря за изчерпателните отговори, които даде на другите питання, е: тревожното състояние с фуража. Ние всички виждаме, че то е катастрофално.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Той говори твърде дълго по това.

ВРЪБКА ОРБЕЦОВА: Обаче въпросът ми е такъв: известно ли е на министерството, че въпреки това фураж се изнася навън? И даже въпреки мораториума? Имам информация от района, в който със избора, че наистина се продава фураж навън. Какво е Вашето обяснение и какви мерки са взети?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодавя Ви, въпросът е ясен.

ВРЪБКА ОРБЕЦОВА: Една съвсем кратка реплика. Уважаеми колеги, в момент, в който министърът на земеделието отговаря по такива жизненоважни въпроси, които интересуват цялата страна, аз се чувствам дълбоко засегната от това, че повечето от моите колеги са извън залата на заседанието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Пандов, по въпроса на народната представителка.

СТЕФАН САВОВ: Не е редно от един въпрос да се отива на въпрос. Ние имаме зададени въпроси, на които въобще не се отговаря. Това не е парламентарна практика.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не, само за един момент, и Вие не обобщавайте. Тук има зададени въпроси, те са написани в дневния ред и, ако Вие сте в залата, ще разберете, че по тях се отговаря. По тях, моля Ви.

ТОДОР ПАНДОВ: Искам само да информирам Великото Народно събрание, че ние съзнаваме, че в известна степен се получава едно противоречие с предприетия курс за действително либерализиране на външната търговия. Но с 99-о Постановление износът на всички тези видове храни, включително и до-

пълнително вчера правителството утвърди един списък и на някои плодове и зеленчуци се спира от всякъкви фирми, с оглед защита на вътрешните стокови фондове на страната.

В тази връзка обаче някои количества, които са по договореността на стоковия обмен, по квотите, които са разрешени, което не е спряно. Ние трябва да продължим определеното количество износ на птиче месо, за да внесем захар от Куба така, както е договореността в квотата.

Аз слушах вчера и онзи ден телевизията, предаването за кашкавала. Предполагам, че председателят на обединението ще излезе пред телевизията. Вчера е излязъл пред "Хоризонт". Става дума за износ на продукцията, която не е включена в стоковите фондове и не е разчетена, а е по квотите на 32-о Постановление, предвидено на базата на обмена за доставка на друга хранителни стоки.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. Г-н Слабаков, Вие желаете думата?

ПЕТЪР СЛАБАКОВ: Не съм доволен от отговора на министър Пандов. Ще ви кажа защо. Кажете ми цифрите - в момента 3-4 цифри, примерно на кравите. Какви са цифрите сега и какво ще остане за пролетта. Можете ли да кажете примерно крави колко имаме. Биволици имаме 15 хиляди сега, а са били 450 хиляди. Овце - 8700 през 1939 г., сега колко имаме? Фураж сме изнасяли, сега внасяме.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Ясен е въпросът Ви, господин Слабаков.

ПЕТЪР СЛАБАКОВ: Искам да чуя цифри.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да, да, разбирам Ви. Господин Пандов, въпросът очевидно е много съществен. Вие ще прецените, вземете думата - дали сега да отговорите инцидентно, или след съответната подготовка.

ТОДОР ПАНДОВ: Аз ще помоля господата народни представители да дадат възможност друг път по-конкретно и детайлно, да не говорим импровизирано. Тъй като ще говоря приблизителни числа. Въпросът с броя на кравите и овцете трябва да се свърже с броя на свинете и птиците. У нас поначало е основният проблем за структурната промяна на животновъдството, която е станала - доколкото тя е целесъобразна, за да отидем на едно голямо увеличаване на животни, свързани със зърно, докато в миналото са били животни, свързани с традиционни фуражни източници.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Бихте ли могли скоро да се подготвите цялостно по този важен въпрос?

ТОДОР ПАНДОВ: Мога да се подготвя и още следващата седмица мога да изляза с конкретен отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви много. Дайте съобщение, че сте готов.

Има думата министърът на народната просвета г-н Матей Матеев. Той трябва да отговори на народните представители Стойчо Донев, Милан Борисов, Шакир Поюков. Тук ли са народните представители? Да. Имате думата, господин Матеев.

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Уважаеми господин председателствуваш, уважаеми дами и господа народни представители! Ще започна с питането на Стойчо Донев, народен представител от 104. Пловдивски избирателен район. "Какво е направено и какво предстои да се направи за деполитизация на училищата и учебните програми и ще бъдат ли те осъществени от началото на тази учебна година?" Вие разбирате, че въпросът е зададен преди началото на учебната година, през август, на 22 август.

И вторият въпрос е: "Какви са резултатите от обучението по системата на акад. Сендов и каква е оценката на ръководството на министерството за нея. Ще продължи ли този експеримент и докога?"

През изминалата учебна година и през новата 1991 учебна година се извършва процес на цялостна деполитизация на училището. Както в учебниците, така и в работата на учителите се утвърждават принципите на демокрация, хуманност и свобода. Снети са от приложение учебни програми и учебници, както и цялостната система на обучение по някои обществени-политически учебни дисциплини като "Етика и право", "Обществознание", "Общество и личност". Въведена е нова система за философско образование, което включва дисциплината "Психология" в 10 клас, "Етика и философия" в 11 клас, "Гражданско учение", избираема подготовка по логика, социология и естетика. В новите учебни програми е преодоляно абсолютизирането на една идеология, едностранчивото разглеждане на факти от родната и световната история.

В учебното съдържание присъствуват философски школи, течения и идеологии през вековете, третира се нравственият идеал в европейската и световната история, взаимоотношението човек-природа-общество във философско-исторически план.

Като се има предвид, че учебник се създава за три години и съкращаването на този процес е значително ограничено от съвременните възможности на българската полиграфическа техника, МНП беше изправено пред значителни трудности при подготовката на новата учебна година. За деполитизиране на учебниците, необходими за учебната 1990-1991 г., са приложени няколко под-

хода: използване на определени текстове от учебници, които ще бъдат предоставени само на учителите; частично преработване на учебници съобразно възможностите на полиграфическата техника; въвеждане на нови учебници, в ръкописите на които са направени своевременно промени, и ведомствени издания на материали в помощ на учителите и на учениците.

Тази инертност извежда на преден план учителя като главна фигура на деполитизацията на учебно-възпитателния процес. Затова през изтеклите месеци след 10 ноември е извършена твърде широка квалификационна дейност на учителите по тези проблеми. За следващата година е вече възложено създаването на нови учебници по обществено-научните учебни дисциплини. Дадени са насоки за работа на авторските колективи на учебниците по всички учебни предмети. Това е отговор по първия въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Нека и на втория.

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Да. По втория въпрос - експериментът на проблемната група по образованието под ръководството на акад. Благовест Сендов се осъществява във основа на сключен договор с Министерството на народната просвета и още не е приключил. На Научноизследователския институт по образованието е възложено да направи експертна оценка на резултатите от обучението. Анализът на експеримента и резултатите от него ще бъде направен до края на 1990 г. Като имате предвид, че експертната група работи повече от два месеца вече.

Предстои международна конференция с участие и на учени, педагози, специалисти в областта на образованието от много страни, на която ще се обсъдят проблемите, резултатите, както и дискуссионните въпроси, възникнали по време на експеримента. След приключване работата на експертната комисия обществеността ще бъде информирана за резултатите и за нейните изводи. Това е по отговорите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Донев, доволен ли сте от отговорите на министър Матеев?

СТОЙЧО ДОНЕВ: Господин председателстващ! Благодаря на министър Матеев за положения труд и за изготвянето на така подробен отговор. Искам да кажа, че въпросът го зададох в началото на учебната година, още на 22 август. Едно неудобство в нашата работа е, че един такъв въпрос, на такъв въпрос отговорът се получава толкова късно и някои неща просто остаряват. Аз имах предвид даже тогава какво ще бъде обръщението в училище като един елемент на деполитизация.

Искам да кажа, че напоследък във вестниците излязоха съобщения за учебници по пеене, по музика или учебник по математика в началните училища. Не

ми е удобно да цитирам даже примерите, които са твърде груби. От това не съм доволен, че ние продължаваме - може би поради невъзможността си да постигнем това - но в училищата все още продължават фрапантни случаи и учебници, които са просто неизползваеми в някои от техните глави.

И искам да използвам, извинявайки се за това, че директно не визирам господин министъра на просветата, но ние имаме едно Министерство и на висшето образование и науката. Там са същите въпроси.

Ето например, съгласно Правилника за приложение на Закона за научните степени и звания за кандидатстване за асистенти се иска характеристика от Комсомола на ВУЗ. И този документ не е променен. Това го казвам като заместник-директор на Медико-биологичния институт по учебната работа. Ние се питаме, когато кандидатствуват, идват млади асистенти, каква характеристика трябва да бъде приложена?

Също става въпрос и за кандидатския минимум по философия. Нямаме представа - ето пред мен е въпросникът за кандидатския минимум по философия в Медицинска академия. Той е изготвен така, с такива въпроси, по които моите млади колеги никога не са били обучавани.

Аз разбирам затруднението на Катедрата по философия, но това са все въпроси, които предстоят. Трябва ли да се държи кандидатски минимум по философия? Благодаря Ви, господин министър.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви и аз. Една бележка има при нас, че народният представител Милаш Борисов оттегля питането си до министъра на народната просвета. Затова ще Ви помоля, господин Матеев, да се спрете на питането на г-н Поюков.

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Да. Преди това само ще кажа, че аз все пак изясних пред народните представители, че процесът на подмяната на учебници изисква известно време и ние подменихме и изнесохме, извадихме от употреба само част от учебниците. Например учебниците по математика ние не сме извадили от употреба. В тях има отделни елементи, макар и малки - в някои задачи например се говори за пионерски организации или няколко пионерчета направили нещо, а пък други нещо друго, и се задава някакъв въпрос. Такива неща все още има. Но това е въпрос на близките години с постепенното излизане на тези учебници, тъй като те не засягат принципната същност и съдържанието на учебника. Макар че имат подробни указания учителите кои задачи да не се примерно решават.

Питане на Шакир Поюков, народен представител от 149. Бански едномандатен избирателен район: "Ще се изпълнят ли исканията на синдикатите на учителите за пенсиониране на 50 години на жените и на 55 години на мъжете?" То-

ва е първият въпрос.

И вторият въпрос: "Докога директорите и заместник-директорите на училищата ще бъдат налагани, т.е. назначавани, а не избирани?"

Във връзка с първото питане на Шакир Поюков искам да заявя следното. Министерство на народната просвета е направило мотивирано предложение за правото на учителите жени да се пенсионират на 50-годишна възраст с 20 години учителски стаж и учителите мъже - на 55-годишна възраст и 25-годишен учителски стаж, при тяхно желание. Това предложение е изпратено още през м. април т.г. до председателя на Комитета по труда и социалното осигуряване. С писмо от 15 май 1990 г. Комитетът по труда и социалното осигуряване поиска допълнителни данни относно особеностите на трудовия процес и свързаното с него първо-психическо натоварване на учителите. В правителствената комисия по категоризиране на труда с писмо от 12 юни 1990 г. бяха представени анализ на данните, обуславящи заболяемостта на учителите, относно предложението на Синдиката на българските учители за допълнение и изменение на Закона за социалното осигуряване и анализ на здравословното състояние на учителите в Пловдивския регион от доцент д-р Иво Димитров, кандидат на медицинските науки, от катедра "Социална медицина" при ВМИ - Пловдив. Представено е и мнението по този анализ на проф. д-р Веселин Борисов, доктор на медицинските науки, директор на Научния институт по социална медицина при Медицинска академия в София. Така че въпросът е поставен от Министерството на народната просвета в достатъчно сериозна форма в правителството. Той в момента е в процес на разглеждане от компетентните органи, свързани със социалната политика.

Във връзка с втория въпрос, съгласно действащото законодателство длъжностите директор и заместник-директори в учебно-възпитателните учреждения не се заемат въз основа на избор, не са установени според чл.83 от Кодекса на труда за изборни.

Въпросът е многократно обсъждан на различни учителски форуми. В Министерството на народната просвета се налага становището, че е целесъобразно да се прилага утвърдената световна практика - назначаване на ръководните педагогически кадри въз основа на конкурс. В този дух е внесено изменение в наредбата за специфичните въпроси при назначаването на учителски кадри, това е така наречената наредба N 7 на Министерство на просветата, която е изменена и допълнена, именно тези изменения и допълнения са поставени през 1990 г. и по посочената процедура са осъществени и назначенията през настоящата учебна година.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Искате да добавите нещо, госпожа Ананиева? Да, заповядайте.

Заместник-министър-председателят госпожа Ананиева иска да добави нещо към отговора на господин Матеев.

НОРА АНАНИЕВА: Всъщност не към неговия отговор, а във връзка с поставеното от господин Донев питане. Тъй като го няма министър Конев искам да кажа, че ние си даваме сметка за това колко е остарял Законът за научните степени и звания и че той не може с козметични промени да бъде коригиран. Затова не внасяме законопроект за промени по тези вече крайно несъстоятелни текстове, а се готви интензивно нов закон за научните степени и звания, с цел наистина радикалната промяна да стане в тази сфера. И мисля, че намеренията ни са отразени в проекта за правителствената програма. В списъка на законопроектите фигурира този закон. И искам само да ви съобща като илюстрация на намеренията да отиваме към радикални промени, че със заповед вчера на министър-председателя за председател на Висшата атестационна комисия беше назначен акад. Иван Тодоров, известен, изтъкнат наш учен с международен престиж.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Поюков.

ШАКИР ПОЮКОВ: Благодаря господин председател. Уважаеми колеги, от първия въпрос съм доволен.

Ние също считаме, че поради настъпилата вече криза и тоест, безработицата, която ще настъпи, ние смятаме, че е уместно да дойде този момент, когато да се въведе този закон, който съществуваше по-рано.

По втория въпрос искам да попитам само, още малко да разширя въпроса, дали Висшата партийна школа се счита като висше образование, тоест като гражданско и директори, които имат такова образование, могат ли да заемат тази длъжност.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате ли отговор?

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Имам разбира се, отговор, шом се отнася до кои хора с каква квалификация могат да заемат директорската длъжност. Директорската длъжност може да се заема от хора само, които имат педагогическа квалификация, която се дава във всяко висше учебно заведение, включително вероятно се е давала и в АОНСУ. Ако се е давала такава педагогическа квалификация те могат да заемат разбира се, подобна длъжност. Аз не мога да кажа дали АОНСУ специално е давала педагогическа квалификация. Нейните параметри са известни. Тук има държавни стандарти за това кой има право да бъде учител.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Госпожа Димова иска да ви попита нещо.

ВИКТОРИЯ ДИМОВА: Извинете, въпросът за деполитизация на едно училище е много сериозен, дълъг, но според мен, първият и най-важен момент е какви кадри ще провеждат тази деполитизация? Въпросът ми към вас, господин Матеев, е през тази нова учебна година 1990-1991 колко директори и заместник директори са назначени, без да са членове на БСП. Имаме сведения, че някъде, за да станат директори и заместник-директори някои хора първо са били приети за членове на БСП и след това са заели тази длъжност.

РЕПЛИКА ОТ БЛОКА НА БСП: Факти.

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Това, което аз мога да отговоря на този въпрос, е твърде просто. В нито един документ при кандидатстването за каквато и да било длъжност в българското училище не се иска или не се попълва графа, свързана с партийната принадлежност.

ИВАН ГИНЧЕВ СЕ ПРОВИКВА ОТ МЯСТО: Ама са все партийци, нали?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Нека да чуем министъра.

МАТЕЙ МАТЕЕВ: Бих искал да отговоря на този въпрос. Това не е вярно, за което се говори така. Моля ви се.

Мисля, че в случая трябва да се говори съвършено точно и аз бих искал и аз така да говоря. Хората се назначават по техните професионални качества. Това е основният принцип. Нищо повече тук няма. Ако вие считате, че някъде има нарушение (*Гинчев се обажда от място: има*) на този принцип, много ви моля конкретно да ми дадете тези места, а аз ще предизвикам съответни проверки, но що се отнася до техните професионални качества. И това е максимумът, който аз ще направя и мисля, че ще си изпълня дълга към вас и към правителството в това отношение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви много.

Има думата господин Иван Кръстев, министър на строежите.

ИВАН КРЪСТЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Питането е от господин Стойчо Донев от 104. избирателен район. То е отправено до министъра на земеделието и министъра на строителството, архитектурата и благоустройството.

Чета дословно: "Каква е съдбата на строителството на Горнокричимския напоителен канал, който до края на 1989 г. трябваше да достигне до гр. Първомай? Каква е неговата първоначална проектна стойност? Колко земя поглъща той и заплатена ли е тази земя на собствениците и по какъв начин? След приватизацията на земята ще бъде ли икономически оправдано строителството му по този начин и съобразен ли е от екологична гледна точка като бариера по

пътя на мигриране на животните?"

Аз ще отговоря само в частта, която касае Министерството на строителството по този въпрос.

Тъй като връчих предварително писмен отговор още в края на м. август, има малко изменение на цифрите, ще съобщя, господин Донев, новите цифри.

СТОЙЧО ДОНЕВ СЕ ОБАЖДА ОТ МЯСТО: Знам ги.

ИВАН КРЪСТЕВ: Вие сте запознат. Горнокричимският напоителен канал следва да се разглежда като елемент от напоителната система "Антонивановци". Съгласно схемата на напоителната система се обхваща от магистрален канал - М 1 и прилежащите към него напоителни полета и съоръжения. Магистралният канал М 1 включва Горнокричимския и Долнокричимския канал и няколко малки язовира, които играят ролята на изравнители.

Целта на проекта е да се осигури напояване на обработваемите площи в участъка от с. Устина до гр. Първомай с вода от язовир "Антонивановци". Проектът е изработен от Водоканалпроект, филиал Пловдив. Утвърдена е сметна стойност на напоителната система "Антонивановци" в размер на 233 милиона лева, а строително-монтажните работи възлизат на 191 милиона лева. Времетраенето на строителството е определено за периода 1986 г. - 1999 г. Инвеститор на обекта е СО "Селскостопанско строителство и мелиорации".

Строителството на магистралния канал М 1 като проект от напоителната система "Антонивановци" е започнало през м. юни 1986 г. Дължината му е 12 км 638 м, а сметната стойност - 14 млн. и 600 хил. лева. Главни изпълнители са Стопанско обединение "Хидрострой" и Стопанско обединение "Водно стопанство".

Всяка организация работи на самостоятелен участък. Отговарям на питането, както вече казах, в частта, отнасяща се до договорените за изпълнение задачи на Стопанско обединение "Хидрострой" като организация в системата на Министерството на строителството, архитектурата и благоустройството.

На обединението е възложен участък от километър 0 до километър 7 и 895 м, с обща стойност 7 милиона и 500 хиляди лева. Строителството е поето за изпълнение с договор, сключен на 13 януари 1986 г. До 30 август, а вече имаме и данните от 30 септември, Стопанско обединение "Хидрострой" е усвоило строително-монтажни работи на стойност за 4 млн. и 400 хил. лева.

Очаква се до края на годината да се усвоят още 400 хиляди лева. Изпълнението на годишната задача в края на м. декември 1990 г. можеше да бъде значително по-голямо, ако инвеститорът не изпитваше остри финансови проблеми при осигуряване на средствата за строителство.

В тази връзка за завършване на участъка от магистралния канал М 1, из-

пълняван от Стопанско обединение "Хидрострой", са нужни още около 2 млн. и 700 хил. лв. Това е новото. И в тази връзка с анекс от 36-ти инвеститорът е поел това задължение, но последната информация е, че отново не му достигат средства и ще осигури за догодина само около 1 млн. лв. строително-монтажни работи.

За другия строител поради напредналото време няма да говоря. В отговора са дадени данни. Не коментирам поставения въпрос за питането, отнасящо се до заплащането на отчуждената земя на собствениците, тъй като то е компетенциите на Министерството на земеделието и хранителната промишленост.

По въпросите, поставени за икономическия ефект от построяването на напоителната система и предстоящата приватизация на земята, както и очакваните екологични проблеми, които бяха възникнали впоследствие, отговор смятам, че трябва да дадат инвеститорът и компетентните органи.

Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря, господин Кръстев.

Има думата господин Пандов за втората част на отговора, по-точно обезщетяването на земята и икономическото оправдание.

ТОДОР ПАНДОВ: В допълнение на въпроса по това, което каза министър Кръстев, искам да кажа следното, което е и написано в отговора, който ще връча на господин Стойчо Донев.

За нас изграждането на напоителния канал е от изключително значение. Напоителната система "Антонивановци" не е осигурена с вода, а е стара система и в голямата си част се нуждае от реконструкция и модернизация. За разлика от другите райони, водата от язовир "Антонивановци" и язовир "Кричим" е сигурен водоизточник и не се използва рационално. При наличието на изградения изравнител е необходимо да се ускори изграждането на канала. От инвеститорска гледна точка считам, че сме изправни по отношение на това, което беше потвърдено и от господин Кръстев. Всички плочи за строителството на канала са отчуждени по съответния ред при действащото досега законодателство. Проектите са съобразени от екологична гледна точка, като специално за животните са предвидени мостове за преминаване на канала, а тръбите водоизточници и някои части от канала са предвидени за покриване.

Каквато и приватизация да настъпи, главният хранящ канал е необходим и неговото строителство, според нашите специалисти, е наложително.

Какви са проблемите? Средствата за изграждане са недостатъчни и оттам темповете са неудовлетворителни. Както вече беше казано, 41 км на първия

етап са завършени - 1,6, а възможностите до 1995 г. ще бъдат едва до 12-ия километър, шосето до Перушица. Сега за тази година намаляваме задачата за "Хидрострой" с още 2 млн. лв., които 2 млн. лв. и освен завишението на цените, което настъпи със строителните материали, напред ще изискват още 57 млн. лв. за разплащане. Министерството на земеделието и хранителната промишленост е представило искане до Министерството на финансите да се намери възможност за гарантиран кредит на първо време от 30 млн. лв. до края на годината, за което ние все още нямаме положително потвърждение от Министерството на финансите и банката. След разработката по новия бюджет окончателно ще бъде даден отговор на този въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Донев, Вие по тези отговори имате ли нещо да кажете?

СТОЙЧО ДОНЕВ: Аз искам да благодаря на министър Пандов и на министър Кръстев за изчерпателната информация. Искам само да ви информирам, колеги, защо задавам този въпрос. С пълното съзнание, не само мое, но и на голяма част от моите избиратели, за необходимостта от този канал. Това е единствената чиста вода, която може да се доведе до Първомайското поле. Но този канал заема огромни части (800 дка) от полето на гр. Перушица. Перушица има 10 хил. дка земя, виждате, че това е една голяма част. По сведения на председателя на ТКЗС в Перушица, заплатена е само реколтата, която е отнета от тази земя. Поради това поставих въпроса как ще бъде компенсирана земята.

Исках да използвам случая за един допълнителен въпрос към господин Пандов, който беше зададен в периода от задаване на въпроса до отговора. Гражданите на гр. Крчим се интересуват дали садките, които са поставени за развъждане на риба в системата "Антонивановци" и "Доспат", за които смятат, че от храната, от шротата, който се е натрупал под тези садки, се произвежда сероводород. Смятат, че водата е замърсена, а те черпят вода в близост до язовир "Антон Иванов". Задавам само въпроса. Не е необходимо сега да ми отговорите: ще бъдат ли ликвидирани и кога тези садки и тази рибовъдна промишленост в тази система от язовири?

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пандов, отбележете за себе си този въпрос, за да можем да приключим днешния си дневен ред.

Господин Атанас Попов - министър на транспорта, трябваше да отговори на народния представител Шакир Поюков. Народният представител току-що съобщи, че те са се уточнили с министъра това да не става днес.

Министърът на околната среда, г-н Александров тук ли е? Заповядайте.

Към Вас молбата е: трябва да се отговаря на народните представители Павел Мазълов (той е тук), Петко Георгиев (тук), Венцеслав Бъчваров (няма го), д-р Иван Войнов (тук) и господин Владимир Сотиров (тук).

Аз искам да помоля изключително концентрирано да се отговаря, господин Александров. Въпросите, всички са големи, всеки от тях сам за себе си. Ако трябва допълнителна дискусия между Вас и съответните народни представители, тя ще се организира отделно.

Имате думата.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители! Питането на народния представител г-н Мазълов от Бургас е следното: Запознат ли е г-н министърът с катастрофалното и екологичното състояние на градовете Поморие, Несебър, Бургас и всички населени места в Бургаска област, ползващи питейна вода от яз. "Камчия"? В същите райони върлуват всякакъв род стоманно-чревни и инфекциозни заболявания. Напояването на всички селскостопански култури става със същата вода, от морската вода се получават обриви по кожата. Това питане се отнася до три министерства - на народното здраве и социалните грижи, на строителството, архитектурата и благоустройството, и на околната среда. Ще прочета отговора от последните две ведомства.

"Посочените министерства са добре запознати с трудностите по водоснабдяването на градовете Поморие, Несебър, Бургас и населените места в Южното Черноморие, произтичащи от тежкото състояние на основния водоизточник яз. "Камчия". Язовирът по проект има 229 млн. куб.м. общ обем и мъртъв обем 75 млн.куб.м. При средно суха година притокът в язовира е изчислен на 112 млн.куб.м. вода. През 1989 г. в язовира са постъпили едва 54 млн.куб.м., от началото на 1990 г. досега - около 49 млн. куб.м. През последните 5 години източването на язовира се е движело от 110 до 125 млн. куб.м ежегодно. За настоящата година до края на м.август са източени 53 млн.куб.м.

Завирението в язовира е 42 млн.куб.м и може да се снижи посредством специално построена помпена станция до 30 млн.куб.м. Пречиствателната станция под язовира е проектирана за води, взимани от полезния обем. Но тъй като от края на миналата година се черпи от мъртвия обем, в който има по-високи концентрации на манган и желязо, пречиствателната станция не може да осигурява вода, отговаряща на стандарта за питейни води. Водата, която се подава на населението, понякога има отклонения от стандарта по тези два показателя, поради което съгласувано с органите на Министерството на народното здраве и социалните грижи е разпоредено водата да се преварява, когато е за домакински нужди, а за пиене да се ползува бугилирана вода.

За облекчаване на положението в района на Несебър, "Слънчев бряг", в момента на яз. "Батак" се монтира озонаторна станция на обеззаразяване на неговите води. В районите на другите селища, получаващи питейна вода от яз. "Камчия", се пускат в експлоатация кладенци за водоснабдяване.

От измерванията за състоянието на водата в Черно море в района на н. Емине до Ахтопол, извършени от Районната инспекция за опазване на околната среда в Бургас се констатира:

Наблюдават се тенденции към увеличаване замърсяването с нефтопродукти. При норма 0,05 милиграма на литър в периода м. юни - юли са измерени 0,1 милиграма на литър - до 14 милиграма на литър нефтопродукти, като най-високите концентрации са в района на Бургаския залив.

По показателите с кислородно съдържание, нитрати и нитрити няма отклонения от нормите. Констатирано е известно завишаване по показателя амониев азот в района на Мичурин и Ахтопол. Няма регистриран цъфтеж на фитопланктона. На нарушителите, предизвикващи замърсяване с нефтопродукти в Бургаска област през 1989 и 1990 г., Министерството на околната среда е наложило имуществени санкции в размер на 257 000 лева.

В програмата за провеждане на неотложни мерки за подобряване на екологичната обстановка в страната за района на Бургас и Бургаския залив се предвижда довършване на колекторите и изграждане на допълнителен вторичен утаител на градска пречиствателна станция Бургас за 260 000 лева. Изграждане на трето стъпало за допречистване на отпадъчни води на фирми "Нефтохим" за 13 000 000 лева. Изграждане и реконструкция на локални пречиствателни станции и включване към градската пречиствателна станция - Бургас за 3 500 000 лева. Изграждане на пречиствателни съоръжения за баластни води в пристанище "Бургас" и пристанище "Дружба" за 1 200 000 лева. Изграждане пречиствателни съоръжения на военно-морска база "Атия" за 600 000 лева. Завършване строителството и заустването на пречиствателните води в градска пречиствателна станция - Поморие - приблизително милион. Изграждане локални пречиствателни съоръжения на промишлените предприятия и животновъдни ферми в Поморие - 1 милион. Разширение на градска пречиствателна станция - Разград - "Слънчев бряг" - 10 милиона. Градска пречиствателна станция Созопол - 10 милиона и градска пречиствателна станция Мичурин - 5 милиона.

Посочените обекти и средства обаче ще имат реално покритие само следващия положителен вот на представената в Народното събрание екологична програма. И тогава предприятията, фирмите и общините ще бъдат задължени да изграждат пречиствателни съоръжения, тъй като вече ще се търси сметка

за изпълнение на екологичното строителство. И то ще стане неотменимо задължение.

Освен това за екологията на Черно море и Бургаския залив напоследък е направено следното. На Втората сесия на Съвета на управляващите на ЮНЕФ - това е програмата за околната среда на Обединените нации - през август България е дала съгласие за включване в регионалната програма за Черно море заедно с Румъния, Съветския съюз и Турция. Това ще допринесе за изучаване и евентуално подобряване на екологичната обстановка на Черно море и съответно на българската акватория...

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Вероятно говорите и по отговора на г-н Петко Георгиев. Така ли е?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Да. .. С финансовата подкрепа на ЮНЕФ. Активно участие в това направление ще вземат редица екологични институт на Българската академия на науките.

Това е отговорът.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Мазълов, имате думата. Доволен ли сте от този административен отговор?

ПАВЕЛ МАЗЪЛОВ: Уважаеми председателстващ, уважаеми дами и господа народни представители! От тактико-техническите данни, които даде министър Александър Александров, съм доволен.

Но моите избиратели питат кога най-после ще има вода за миене в цялата Бургаска област и вода за пиене. Защото аз доста често ходя там. Това, което Вие го съобщихте от Министерството на народното здраве и социалните грижи, аз не съм чул по местните масмедии да се съобщава, че водата трябва да се преварява, а също и към министър Черноземски, че в аптеките на същите населени места в Бургаска област няма нужните медикаменти против тези стомашно-чревни заболявания. Понеже дадохте комплексен отговор.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Александров, да продължите с отговора на народния представител г-н Георгиев - те са 4-5 въпроса.

ПЕТКО ГЕОРГИЕВ: Няма нужда.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Заповядайте, елате! Но докато той дойде, г-н Александров, наистина едва когато Народното събрание гласува тази програма, тогава ли да се предвиждат средствата, тогава да се строи всичко това и едва тогава населението в този район ще чака вода. Така ли е?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Възможностите са такива.

ПЕТКО ГЕОРГИЕВ: Това е жестока перспектива, бих казал.

Уважаемо председателство, уважаеми госпожи и господа! Понеже отговорът, който ми е даден в писмен вид, е доста дълъг и вероятно ще ви отегчи, аз искам да благодаря на министър Александър Александров, защото всичко вътре в този отговор е доста добре написано, компетентно, с цифри, а цифрите говорят много, знаете.

Но в крайна сметка искам да задам един съвсем кратък въпрос.

От таблицата, която е представена за различните пречиствателни станции по нашето Черноморско крайбрежие колко средства са планивали за тази година и колко са изпълнени до момента или по-точно до 31 август, се вижда, че изпълнението на тези обекти изостава много силно. Предвидените средства за годината не се усвояват, като изключим пречиствателната станция в Бургас, за която са предвидени 212 хиляди лева, а са изразходвани 282 хиляди лева, при всички останали пречиствателни станции и средствата, които са усвоени до момента, са твърде малко и е ясно, че годишните задачи няма да бъдат изпълнени. Това автоматично води до извода, че отново и отново и тази година изпълнението на пречиствателните съоръжения се забавя и сроковете на строителството ще бъдат удължавани. Вместо предвидения пуск на пречиствателните станции за тази година той ще се отложи за 1991 г., тези, които са за 1991 г., вероятно ще се отложат за 1992 г. и т.н. Позната, позната до болка картина.

Имам следния въпрос. Докато се пуснат в действие всички тези пречиствателни станции и съоръжения, технологиите, които са заложили при тяхното проектиране, а то е станало приблизително преди 8-10 години и те ще бъдат морално остаряли, вземат ли се някакви мерки тези технологии да бъдат отхвърлени и заместени с нови, по-съвършени. Например с известните вече технологии със затворени цикли за пречистването на водата, технологиите за използване на биогазта от пречиствателните станции и т.н. Аз не съм специалист по тези въпроси, но в крайна сметка дотук изградените пречиствателни станции да бъдат използвани в този строителен вид, като в тях по някакъв начин се пригодят други, по-модерни технологии. Като се изпълнят тези пречиствателни станции в крайна сметка те да бъдат наистина полезни, продуктивни със своето действие, да бъдат по своето предназначение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Г-н Александров, можете ли да отговорите сега на този въпрос?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Тъй като ще възникнат и други въпроси, що се касае до финансиране на съоръженията за опазване на природната среда, аз бих отговорил след като постъпят и други питання. Тогава бих могъл да дам по-общ отговор на някое друго заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. По пататък по

питанията.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Общо към министерството са зададени над 20 питания. Днес съм готов само с 5.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Венцеслав Бъчваров тук ли е? Тук е. Ето неговото питане: "Какво е станало с координационната програма със заглавие "Екологична обстановка в района на ТМК "Георги Дамянов" и поречието на р. Тополница и какво е извършено по тази програма?" Имате ли готов отговор по този въпрос?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Опитвам се да съкращавам част от това, което сме изпратили по официален път. Както е известно Министерският съвет с решение 151 от 19 юли 1990 г. утвърди програма за опазване на въздуха, водите и почвите от арсен и други замърсители в производствената дейност на Технологичния металургичен комбинат "Георги Дамянов" в Средногорие.

Програмата предвижда, първият етап е до края на 1990 г., да се изпълнят редица мерки, които ще доведат до чувствително подобряване на обстановката. Тези мерки са в процес на изпълнение. Наред с това е предвидено, като втори етап, изграждането на съвременни пречиствателни съоръжения, с които да се гарантират постоянни показатели в околната среда по действащите норми в напредналите страни. По изпълнение на приетото решение е уреден механизъм за осигуряване на финансирането. На фирма "Полимет" се разрешава да изнася част от своята продукция и да обезпечи необходимата валута. Действията, свързани с изпълнението на решение 151 на Министерския съвет са насочени към екологизация на производствените процеси в "Георги Дамянов" и изграждане на нови инсталации за очистване на отпадните води и газовете, т.е. към ликвидиране на източниците за замърсяване на околната среда. Известно е, че досегашната дейност на комбината е нанесла значително увреждане на околната среда. Замърсени са водите на яз. "Тополница", увредени са селскостопански и горскостопански площи. Настъпили са изменения в екосистемите и някои други, които досега не са изследвани задълбочено. Затова, успоредно с изпълнението на мерките, приети от Министерския съвет, фирма "Полимет" и ръководството на комбината разработиха специална програма, с която да се ангажират всички компетентни институти в страната за изследване на фактическото състояние в района в резултат на дългогодишната работа на ТМК "Георги Дамянов" при досегашните условия.

Става дума за проучване състоянието на екосистемите в района, степента на замърсяване на почвите и влиянието върху растителността, здравето състояние на населението и здравния риск, социално-икономическите последици и др. С изпълнението на задачите от програмата са ангажирани следните инс-

титуги: Нипроруда, Географският институт, Институтът по екология, Институтът по зоология при БАН, Научният институт по хигиена и професионални заболявания при Медицинска академия, Институт "Пушкарров", Пловдивският университет "Паисий Хилендарски", Институтът по цветна металургия в гр. Пловдив и Институтът "Транспроект". Програмата е утвърдена през м.май 1990 г. от Министерството на индустрията и технологиите и Министерството на околната среда.

Финансирането е осигурено от Металургичния комбинат "Георги Дамянов", обогатително предприятие "Елаците", миннообогатително предприятие "Челопеч", комбинат "Асарел", - Медет и частично от Министерството на околната среда. Общ координатор по изпълнение на програмата е "Нипроруда" от системата на Министерството по индустрията и технологиите. Такъв широк обхват на изследване очевидно не може да бъде изпълнен в кратък срок, особено като се има предвид, че въпросите, засягащи екосистемите и растителността, изискват спазването на някои природни цикли в тяхното развитие. Затова програмата предвижда основните работи да завършат през 1991 г., а по някои теми и 1992 г. Смятам, че по-подробна информация за темите, засягащи здравето състояние, може да се получи от Министерството на народното здраве и социалните грижи.

В предвидената тема по т. 5 от Програмата "Предварителен анализ на екологичната обстановка в района на Средногорие и поречието на р.Тополница" със срок юни 1990 г. е завършена от "Нипроруда".

Въз основа на това проучване Министерството на околната среда обяви конкурс на тема "Технологично предложение за решаване на екологичните проблеми, произтичащи от замърсяването на водите на яз. "Тополница". Срокът за подаване на предложения беше 30 септември т.г. Мога да ви информирам, че към този конкурс се прояви значителен интерес. Постъпили са 27 разработки - индивидуални и колективни. Група от експерти, вкл. и такива извън системата на Министерството на околната среда, оценяват предложенията за избиране на най-подходящо технологично решение. Нашата научно-техническа интелигенция откликна активно в решаването на този важен екологичен проблем. Както е известно, в съответствие с решенията на Министерския съвет и Великото Народно събрание Металургичният комбинат "Георги Дамянов" пое задължение да преустанови изпускането в яз. "Тополница" на води, замърсени с арсен над допустимата норма - 0,2 милиграма на литър. При това положение основен проблем са яз. "Тополница" и замърсените води, акумулирани в него. Очакваме този проблем да намери положително решение с обявения конкурс. Независимо от общата координация по изпълнение на Програ-

мата за проучване, тя се извършва от Министерството на индустрията и технологиите, респективно "Нипроруда", Министерството на околната среда ще продължи и продължава да оказва помощ и съдействие за успешно завършване на темите в рамките на своята компетентност и възможности да подпомага реализирането на препоръките, които ще бъдат дадени от компетентните научни институти в резултат на тези проучвания.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Бъчваров.

ВЕНЦЕСЛАВ БЪЧВАРОВ: Уважаеми г-н председател! Бих желал да благодаря на г-н министъра за изчерпателния отговор, по единственото, на което бих желал да обърна внимание и ме интересува в тази програма е задачата, поставена на Институт "Пушкаргов", която трябваше да бъде завършена до м.октомври. Тя имаше жизнено значение за по-нататъшната работа в Пазарджишкото и Пловдивското поле в областта на земеделието. Завършена ли е и представена ли е на министерството?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: В момента не бих могъл да дам отговор по този въпрос. Ще проверя и на следващото заседание ще ви докладвам.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Уважаеми председателство, уважаеми колеги народни представители! Бих попитал г-н министъра какви мерки взема или мисли да взема вашето министерство за въвеждането на пречиствателни станции във всички предприятия, които замърсяват реките. Знаем, че нашите реки в момента са в окаяно състояние. Например р. Осъм, от която едно време пиехме вода, а сега е замърсена още от Троян от ХФЗ "Троян", от "Сердика" - Ловеч, който се намира над реката. Всички реки са в катастрофално състояние. Аз като юрист зная, че има Закон за опазване на природната среда, където санкциите не са малки. Ако един директор замърсява водите се наказва с голяма парична глоба, също и със затвор до три години. Отделен е въпросът, че тези санкции изобщо не се спазват. Моля за Вашия отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Александров, не е ли твърде цялостен този въпрос?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Ще се опитам да бъда съвсем кратък. На въпроса на г-н Петров ще отговоря следното: до 20 декември Министерството на околната среда се задължава да внесе новия законопроект за опазване на природната среда с активното участие на всички юристи, които са специалисти в тази област. Едва тогава, г-н Петров, ние бихме могли да имаме тази сила, която ще ни дадат юристите, за решаването на въпросите със замърсяването на водите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. Моля за отговора Ви на питането на народния представител д-р Иван Войнов.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: В отговор на питането на народния представител д-р Иван Войнов по проблемите, свързани с прилагането на 28 постановление на Министерския съвет от 29 юни 1989 г. давам следното разяснение. Имуществени санкции се налагат на основание чл. 18 от Закона за опазване на въздуха, водите и почвата от замърсяване. На основата на този текст е приета и наредбата за имуществени санкции при замърсяване на въздуха, водите и почвата, с която се определят случаите за прилагане на санкции, както и реда за събиране и изразходване на набраните суми. Много от средствата, набрани по този ред, са отпуснати на областните и общинските народни съвети, както и на предприятията - замърсители за провеждане на конкретни природно - защитни мероприятия. Това става с включването на договори, чието изпълнение се следи от Министерството на околната среда и неговите териториални органи - районните инспекции. Очевидно идеята за включване в 28-ото постановление на Министерския съвет от 1989 г. на разпоредба за създаване на фонд "Опазване на природната среда" е взаимствувана от текста на чл. 73 от законопроекта за опазване и възпроизводство на природната среда, без обаче да е създаден съответният механизъм за нейното ефективно прилагане. Министерството на околната среда е сключило договори, съгласно които се отпускат средства за изграждане на пречиствателни станции и съоръжения както и за провеждане на неотложни природозащитни мероприятия. При положение, че се заделят 50 процента от средствата, набрани от наложените имуществени санкции за областните народни съвети има реална опасност да не се изпълняват вече сключени договори в резултат на затруднения от финансово естество. По решение на експертния технико-икономически съвет и специализирания научен съвет Министерството на околната среда е сключило договори за научноизследователска дейност по важни екологични проблеми от национален характер, за което също са необходими средства. От имуществени санкции на замърсителите от Варненския район са набрани средства в размер приблизително на 1 милион 523 хиляди лева, а са отпуснати за екологични мерки 995 хиляди лева, или изразено в проценти това представлява 65. Тези средства са вложени за изграждане на съоръжения и пречиствателни станции с цел да се подобри екологичната обстановка във Варненския район.

Считам, че ако се заделят средства за областните народни съвети преди приемането на закона за опазване и възпроизводство на природната среда и създаване на съответния механизъм за ефективното им използване, особено пред новото административно-териториално деление, ще се стигне до неефективно, а в някои случаи нецелесъобразното им и изразходване.

С 28 постановление на Министерския съвет са допуснати някои грешки.

Съответно в чл. 3 от постановлението и чл. 20, ал. 10 от Правилника за самоуправлението на териториалните общности санкциите не се налагат по силата на Закона за защита на природата, а по силата на разпоредбата на чл. 18 от Закона за опазване на въздуха, водите и почвата от замърсяване. В тази връзка в края на м. август Министерството на околната среда внесе предложение в смисъл: да се отменят чл. 3 и 4 от 28 постановление на Министерския съвет, както и чл. 20, ал. 10 от Правилника за самоуправлението на териториалните общности, приет със същото постановление. Съображенията за това бяха:

Първо, неправилно позоваване на Закона за защита на природата, по който санкциите имат характер на глоби и се внасят в пълен размер в бюджета на общинските народни съвети.

Второ, въпросът да се уреди с новия Закон за опазване и възпроизводство на природната среда, който следва да бъде приет от Великото Народно събрание.

Трето, ще се създадат извънредно много затруднения от финансово естество при увеличаването, намаляването или отмяната на наложените санкции по силата на наредбата, както и изразходваните средства по предназначение.

Що се отнася до отговорността, от посочения пример за Варненския регион е видно, че сумите, получени като санкции, по искане на народните съвети са предоставени на обекти за природозащитни мероприятия в размер над 50 на сто от събраните имуществени санкции.

И накрая по повдигнатия въпрос за извършване на ревизия относно целесъобразността на използваните средства за 1989 г., събрани по посочения ред, документацията е в наличност и е на разположение на компетентните органи за извършване на необходимите проверки и ревизии.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Г-н Александров, все пак това постановление отменено ли е?

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Превеждате ли пари в народните съвети? Това е въпросът на г-н Войнов, а не че вие централно ги разходите по предназначение.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Предприятията са задължени да превеждат средствата 50 на сто в областните съвети и 50 на сто в министерството. Това правят самите предприятия.

ИВАН ВОЙНОВ: Не съм доволен изцяло от отговора на г-н Александров, защото на практика предприятията превеждат целите суми в министерството, а в областните съвети суми не попадат, поради което тяхната природозащитна дейност се ограничава.

Струва ми се, че г-н Александров изпадна в противоречие, твърдейки, че чл. 3 е отменен (невалиден, неефективен), а от друга страна твърди, че Постановление N 28 не е отменено и действа.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Това е предложение за отмяна.

ИВАН ВОЙНОВ: До отмяната му чл. 3 за неефективен ли следва да се счита и не трябва ли тези суми да се върнат на съответните областни народни съвети?

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Имате думата, г-н Александров, въпросът сега е по-ясен.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Направеното искане е да се види дали Варненският областен съвет получава 50 на сто от сумите. От изнесените данни се вижда, че той получава повече от 50 на сто - насочени към екологични мероприятия.

Съвсем наскоро се установи обаче, че някои областни народни съвети изразходват нецелесъобразно средствата, предназначени за екология. Те разполагат с тези средства, но средствата не отиват за екология или тяхното използване не е екологическо.

Вчера представители на Варненския областен съвет бяха в Министерството на околната среда заедно с народния представител и по някои от тези въпроси те получиха точни данни във връзка с изразходването на средствата. Даже си позволих да кажа, че ако във Варна не е било едно излишно строителство, извършено преди това, във Варненска област биха могли да бъдат вече готови всички пречиствателни станции.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Отговор на питането на г-н Владимир Сотиров.

Г-н Сотиров, заповядайте, питането е в писмен вид. Да се припомни на народните представители.

ВЛАДИМИР СОТИРОВ: Питането е следното: "Г-н министре, в "Отечествен вестник" от 23 август т.г. е поместена статията на Зорница Петкова "Екологично бедствие" над "Младост" и "Дружба" с подзаглавие "Сероводородът надвишава 800 пъти допустимите норми, а отговорните институти мълчат..."

Статията беше предшествувана от многобройни оплаквания на мои избиратели, които не могат да спят от миризма. Знаете как мирише сероводородът. Авторката повдига въпроса: няма ли да направи нещо Министерството на околната среда, което най-напред получи извадката от измерванията на замърсителите на въздуха в "Младост" и "Дружба" за седем месеца?

Аз повтарям въпроса на вестника и Ви питам, г-н министре, откъде точно идва миризмата на сероводород и кога ще изчезне тя?

Аз много Ви благодаря за отговора. Той е изключително подробен, на 3 страници, с таблици. Затова, ако ми разрешите, да преразкажа това, което съм доловил. Няма смисъл да се чете цялото.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Аз бих желал да отговоря. Няма да чета.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата г-н Александ-
ров.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: На това питане желая да отговоря и отговорът да бъде чул от народните представители, а също така и от средствата за масова информация. Затова бих желал да прочета тази част точно така, както е написана в отговора.

Поводът на питането беше съобщен. Състоянието на въздуха по отношение на сероводород се контролира в 15 пункта, разположени в различни зони от Бояна до Йорданкино. Анализът на данните показва, че във всички пунктове, вкл. и тези в жк "Дружба" и "Младост" в отделни моменти максималните концентрации превишават нормата от 0,008 милиграма на кубически метър.

Измерените концентрации в контролните пунктове и на двата квартала през първото полугодие на 1990 г. са дадени в съответно приложение. Тези резултати са анализирани от нашите органи и съвместно с ХЕИ са търсени източниците на замърсяване. Изследвани са водите и газовете на предприятията, извършени са анализи на въздуха в работни помещения и в дворовете на някои предприятия.

В работните помещения не са установени концентрации на сероводород над допустимите норми. Определено съдържание на сероводород е установено само в отпадните води на част от предприятията, които заустват в градската канализация. Подробният преглед на извършеното досега проучване сочи, че освен фирма "Кремиковци", в района на жк "Дружба" и "Младост" не са открити лабораторни източници на емисии на сероводород. Единствените установени промишлени източници са Коксохимическият завод и отделението за гранулиране на доменна шлака във фирма "Кремиковци", от които всекидневно се отделят около 1500 кг сероводород. Ръководството на фирмата, наред с другите мерки за експлоатация на производствените процеси, е възложило на австрийска фирма "Хюст алпине" да разработи и предложи техническо решение за ликвидиране на тези емисии.

Доколко замърсяването е извършено със сероводород, проведена е консултация със специалисти по транспорта и горивни уредби. Те изключват възможност замърсяването да се дължи на моторни превозни средства и дизелови двигатели на ТЕЦ "Трайчо Костов" и други обекти с горивни уредби. Самият ТЕЦ "Трайчо Костов" в голяма част от времето работи с природен газ, което

изключва емисия на сероводород. През първото полугодие на тази година този ТЕЦ от м. февруари работи само на природен газ.

По отношение изнесеното в "Отечествен вестник" от 23 август 1990 г. Авторът на публикацията е ползвал информация на Главно управление по хидрология и метеорология на БАН, което е участник в Единната система за наблюдаване върху околната среда, заедно с органите на ХЕИ и органите на Министерството на околната среда.

В публикувания материал са допуснати съществени неточности, да не кажа груби неточности, които неправилно осведомяват обществеността. Посочено е например, че на 5 юли 1990 г. е измерена концентрация на сероводород 0,75 милиграма на кубически метър, което превишавало 800 пъти нормата. Като се има предвид, че нормата е 0,008 милиграма на кубически метър, то за да бъде превишението 800 пъти, тази концентрация би трябвало да бъде 6,4 милиграма, а такива данни въобще няма.

Освен това не се посочва, че измерената концентрация от 0,75 е по време на голям пожар в района в складова база на "Булгарилуд", което е един инцидентен случай.

Посочено е също, че на 8 януари 1990 г. концентрацията е превишавала 200 пъти нормата, т.е. измерената концентрация е трябвало да бъде 1,6 мг на кубически метър. От приложената таблица се вижда, че нито в един пункт няма такава концентрация. На срещата с началник управление в Министерството на околната среда инж. Кънчев на 12 септември сътрудникът на ГУХМ г-н Иван Василев е отрекъл верността на изнесеното от журналистката Зорница Петкова и е потвърдил, че е дал устно възражение пред редакцията на вестника. Считам, че е необходимо приемането на закон за печата, тъй като и в редица други случаи се манипулира тенденциозно обществено мнение с неверни данни, които заблуждават гражданите, създават тревога и напрежение. За разлика от тази невярна публикация във в. "Отечествен вестник", във в. "Вечерни новини" от 31 август съвсем правилно е отразено състоянието, като е използвана също така информация на ГУХМ. Трябва да кажа, че за извършването на тези проверки ние отделяме хора и средства, а губим време. Поначало всякакви такива съобщения от рода на: "800 пъти над пределно допустимата концентрация" аз смятам, че даже за хората, които не са специалисти, могат да разберат, че тази цифра е само една манипулация. Това е загубено време на вас, господа народни представители, загубено време на министерството, загубено време и средства, за да се правят проверки. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Сотиров, по отговора на министър Александров?

ВЛАДИМИР СОТИРОВ: Аз напълно споделям Вашето негодувание по повод на печата. Що се отнася до тези цифри, аз мислех най-почтено да ги съкратя, но Вие прочетохте всъщност цялото изложение. Един-два дни след като ми изпратиха по пощата статията, ми се обадиха от редакцията и ми казаха, че става дума за печатна грешка. Не е било 800 пъти, а е било "8-10 пъти". Това отговаря и на таблицата. (*Оживление в залата*) Нека да не се занимаваме с проблемите на вестниците. Това не ни е работата, хората не могат да спят от миризма, а ние ще се занимаваме с някакви автори. С вас имаме по-важни работи. Действително, през м. юли е имало пожар и тогава е била концентрацията стотина пъти повече, но от таблицата се вижда, че и януари е било стотина пъти повече. Не е 200, но е 100 пъти. Добре. Освен това максималните показания на сероводород са общо взето 7-8-10 пъти повече, а това не е малко. Аз трябва да ви кажа, че оплакванията дойдоха далеч преди статията във вестника. Срещах ме хора по улиците и ми казваха, че нощем мирисе ужасно на сероводород, сиреч на развалени яйца, на клозет, нещо, което не е много приятно. Това засяга един огромен район от 200 хиляди души може би - "Дружба", с община "Студентска", Горубляне и т.н. Доколкото разбирам от отговора, моите хиляди избиратели трябва да бъдат доволни от това, че замърсяването е характерно за цяла София, а не само за тях. Тук обаче трябва да обърнем внимание върху това, че има някои течения, които струпват замърсяването от сероводород именно над тези райони, така че може би нищо чудно там да са малко по-големи. Освен това искам да ви обърнем внимание на следното: ние не бива да се крием зад средните цифри, защото ужасната миризма идва в един определен момент, когато тя е максимална, а не когато е средна, защото ако аз всички средни данни от някакви отрови ви ги събера във вашата стая, едва ли ще живеете, така че аз ви благодаря за подробния отговор и си запазвам правото, ако се появи някакъв нов наплив (в интерес на истината трябва да кажа, че хората, които пи-тах в "Младост"-ите казват, че напоследък тези миризми са изчезнали, значи има някакви такива странни колебания), но ако се появи някакъв нов източник, макар и неидентифициран, ще си позволя пак да взема отношение. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Мазълов искаше да направи реплика.

ПАВЕЛ МАЗЪЛОВ: Уважаеми господин председателствуваш! Господин министър, не зная дали сте запознат с този научен труд, който е издаден от научно-програмен колектив "Черно море", финансиран от Комитета по наука и висше образование, с главен координатор Страшимир Мавродиев. Аз Ви каня като завършил това заседание да се запознаете с главния координатор. Тук са

описани абсолютно всички данни, които са изследвани от този програмен колектив, за състоянието на Черно море. Само накратко мога да ви кажа, че Черно море поради радиоактивност представлява четири Чернобила. Самото състояние, което се замърсява особено в Бургаския залив на три места (три петна са) от нефтопродукти, се разгърна така наречената "Мниопсис лейди", тази медуза, която се храни от нефтопродукти. Ако не се вземат решителни мерки до края на 1992 г., има опасност тя да покрие един воден масив от 150 млн. кубически метра вода. Както знаете, тази година съобщаваха нееднократно по Радио "София", програма "Хоризонт", че има затлачване от самата пихтиеста маса във витлата на кометите и те не се движеха. Образно казано, ако не се вземат мерки и тази маса се получи в тези три петна, ще се получи така, че няма да има абсолютно никакъв живот. Предполагам, че това ви е ясно. След това следва отлагането на тази пихтиеста маса и знаете какво следва - сероводород, т.е.: мъртво море. Щорм няма от години насам. Това е, което накратко исках да ви кажа и моля да отделите още малко време след като завършим заседанието по този научен труд.

Другото, което искам да кажа, е, че в квартал "Мелен рудник" (където е избран депутат от Великото Народно събрание Георги Басев) беше предоставена на Комисията за опазване на околната среда с председател Красен Станчев една марля от питейната вода, която се събира за два или три дни. Тя цялата е черна - в мазут и в асфалт. За съжаление членът на комисията, на когото е предадена, го няма, но може другата седмица да се запознаете с нея. Мисля, че Красен Станчев може да потвърди това нещо. Нека да чуят всички радиослушатели в Бургаска област каква вода се пие. Отделно, че я няма.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Пирин Воденичаров искаше думата.

ПИРИН ВОДЕНИЧАРОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Въпросите за екологията и конкретно за проблемите, които днес се разглеждат и които бяха предмет на питане от наши колеги към министър Александров, са изключително важни. Точно затова днес се обсъждат от един широк законодателен форум. В мен буди недоумение въпросът защо трябва да спорим по данни, за чиято коректност, както разбрахме в момента, изобщо не може да се говори. Съгласен съм, че в момента екологичното състояние в България е много сериозно. Съгласете се и вие, че съществува една психоза, която се използва за определено манипулиране на общественото мнение от хора, работещи в масмедияте, които изобщо нямат правото на подобно поведение. Аз ще ви кажа, че една концентрация не от 800 пъти, а от 8-10 пъти (просто като професионалист трябва да заявя това) води до много сериозни токсични и бо-

лезнени симптоми. Второ, това е една зона, в която и аз се движа и органолептично, т.е. със своите избиратели и чрез своите обонятелни органи, ние можем да установим такива концентрации, които могат да бъдат освен сероводород, могат да бъдат и редица други съединения, които в един коктейл, в една ситуация на смог действително могат да създадат една такава представа в нашите граждани, съграждани от гр. София.

Второто, което искам да кажа, е, че наличието на такива концентрации би било веднага регистрирано от изключително прецизната апаратура, която съществува и която, доколкото знам, е под ведомството на института на Министерството на околната среда.

Не на последно място, трябва да заявя, че една независима експертиза (тъй като това е един много сериозен проблем), за да не се нагребяват непрекъснато тези екологични обществени страсти, от името на сдружението "Екогласност" - София, да направим и да оповестим нейните резултати сред жителите съвсем официално на засегнатите в този район.

Лично аз смятам като професионалист, който много често е в този район, че това могат да бъдат залпови евентуално нарушавания на атмосферата от някакви шахти, повредени, респективно от този кожарски завод. Нищо повече не бих могъл изобщо, анализирайки тази ситуация да предположа.

Много ви моля още един път, нека журналистите един път завинаги да разберат, че не трябва да се манипулира с фактите и не трябва непрекъснато да са предмет на един ажиутаж с много далече отиващ обществен аспект. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря. Има думата господин Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Прогонен от София, аз живея в "Младост". Аз също съм професионалист в тази област, тъй като също съм химик и ще ви кажа следното нещо : няма да коментирам въпроса за масмедияте. Вярно, те са допуснали грешка, че не са се консултирали със специалистите, по погледните таблицата с данните. От тази таблица аз виждам само на две места - в "Младост-4", където може да имаме по-ниска концентрация от определено допустимата. Аз ще го попитам господин министъра - какво правеше той в момента, когато направи това изказване, че не било "800 пъти повече"? Би ли могъл той да постои малко в това помещение (всички вие да постоите в това помещение), ако имаше примерно една от тези концентрации, които са посочени тук на сероводород. Извинете, но нямаше да можете да издържите! В случая той манипулираше общественото мнение като се позоваваше на погрешната преценка на масмедияте, вместо да даде обяснение по въпроса конкретно.

И друго ще кажа: трябва не само да се обърне вниманието на средната кон-

центрация, защото ако вземем средната концентрация на сероводород, примерно за страната, тя ще бъде може би под пределно допустимата норма, но това че тя е под пределно допустимата норма средно за страната, не означава, че тук, ако е малко по-висока, че няма да се изтворим.

Така че аз смятам отговора на господин министъра за изключително некоректен. Отделно може да се обсъди въпросът откъде идват замърсяванията в "Младост"-ите. Той не обърна внимание на това, че има и местни топлоцентрали, откъдето се изхвърлят голямо количество серни окиси, не говоря за сероводород, а въобще за серен окис и редица други замърсявания.

Нещо друго също бих препоръчал - качете се на Витоша и вижте как в определени моменти пушеците от Кремиковци отиват точно върху "Младост" и "Дружба". В други моменти миризмата на серни окиси, на серни съединения, се усеща още след като се мине Витиня. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Стефан Савов поиска думата.

СТЕФАН САВОВ: Уважаемо председателство, уважаеми народни представители! Въпросът ми е до известна степен процедурен и отправен към министъра на външните работи и към някои представители на Министерството на външните работи. На 21 септември депозирах едно питане, което е много актуално, защото е във връзка с една появила се статия в един френски вестник за нарушаване на ембаргото за Ирак и то от български ТИР-ове, които са заловени в Ротердам. Днес е 12 октомври, няма отговор. Следващият петък - още една седмица, значи един месец без отговор по един такъв важен въпрос, по който ние сега говорим за Ирак. А виждаме, че в чуждата преса се появяват статии за нарушаване на ембаргото.

Аз питам: редно ли е един месец този отговор да се бави? Ако действително е имало български ТИР-ове, които са задържани в Ротердам със стоки за Ирак, този въпрос би могъл с факса много лесно да се провери.

Протестирам против този начин на забавяне на отговори, които излагат България пред целия свят. Защото ние знаем, че неведнъж сме се поставяли зле пред общественото мнение и то не винаги от оторизирани държавни органи, а от разни наши предприятия, които се занимават с доставки на оръжие, доставки на разни други стоки, които не би трябвало да изпасят. Благодаря.

ГЛАС ОТ БЛОКА НА СДС: Стоки от първа необходимост.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря ви. Г-н Савов, тук има една подробност, която може би Ви е убегнала. Този въпрос се повдигна от народния представител Богдан Атанасов и тогава с гласуване Великото Народно събрание го препрати за разискване в Комисията по външната полити-

ка. И ние чакахме от там един отговор. Но това, разбира се, не оправдава забавянето на Вашия самостоятелно поставен въпрос.

СТЕФАН САВОВ: Аз бях в странство по това време. Обаче проверих, г-н Атанасов, въпросът не е точно такъв.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Той е за нарушаване на ембаргото.

СТЕФАН САВОВ: Аз съм приложил вестника. Така че той е малко по-друг. Можеше по този вестник Министерството на външните работи да направи много бързо справка.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Разбира се, прав сте. И въобще в правилника ние ще съобразим. Има много предложения. В това отношение е необходим много по-голям респект към питания от страна на тези, към които са отправени. И там един срок ще се предвиди. Има много предложения на народни представители.

Заповядайте, г-н Боян Черешаров.

БОЯН ЧЕРЕШАРОВ: Аз съм също химик и също живея в "Младост", по въпросът ми не е по въпроса на г-н Сотиров. Въпросът г-н Ганев е процедурен, ако разрешите.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Разбира се.

БОЯН ЧЕРЕШАРОВ: Самата пустота на залата в този момент показва, че масата от народните представители не проявяват интерес към запитванията, които са отправени от отделни техни колеги. Това въпреки всичко, че го смятам осъдително, е въпрос на неуважение и на лоша дисциплина. Към вас г-н Ганев, като председател на Комисията по изработването на правилника правя едно формално предложение: питанията на народните представители, т.е. отговорите на питанията на народните представители да им се дават писмено. И само ако те изрично желаят да се чуят отново от тази трибуна и да се получи една минимална дискусия, тогава да правим такава процедура като днешната, която аз считам, че е доста неконструктивна и безполезна за ефективната работа на Народното събрание. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви. Има думата министър Александров. А междувременно и Вие трябва да знаете, че не е въпросът до питането и отговорите, а въпросът е до присъствието в тази зала. И това е проблем също налице.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: 84 човека присъствуват в залата.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Има думата министър Александров. След това г-н Слатински е поискал думата, трябва да му я дадем, да направи едно предложение във връзка с петъчната дискусия. Може би тя ще ни

послужи също за правилника. Заповядайте, министър Александров.

АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ: Аз приемам тези предположения, които изказа г-н Воденичаров в качеството си на специалист и химик и този коментар, който той направи по тези проблеми за "Младост".

По отношение на това, което каза г-н Илич Цветков. Той не е съгласен с отговора, аз не съм съгласен с неговия коментар. Самият аз съм жител на "Младост" и много добре познавам "Младост". "Младост" не е едно общо понятие, там има едно, две, три и четири. И в различните части на "Младост" замърсяването е различно. Едно е покрай булеварда, друго е в "Младост"-4, различно е в "Младост"-3, в центровете. И малко трудно е да се говори за такова обобщаване. Това е, което бих могъл да кажа по този въпрос.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Можете ли да изкарате примерно, ако средната концентрация за страната е под нормата, вие да живеете при 100 процента.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Цветков, Вашият въпрос прозвуча в залата и ние ще помолим г-н министър Александров, като се подготви, да даде знак за това и ще го включим в дневен ред. Нека да чуем г-н Слатински. А след това още едно предложение. След това ще приключим заседанието за днес.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Дами и господа! Сега е 14,40 ч. И аз съзнавам, че поемам един малък риск да говоря някои неща на хората, които са тук. Но моля ви, изслушайте ме, не смятам, че съм ви додявал много с моите изказвания. Моето кратко изказване има само една цел и само един повод. Тревогата, че работата на Народното събрание напоследък не е ефективна. Мое лично мнение е, че вече един месец петъчните дни са пропиленни дни. Ние фактически работим два дни в седмицата. И аз имам едно наблюдение, че има народни представители, които идват в София във вторник на обяд, ако не и в сряда сутринта, и в петък на обяд си потеглят.

Затова искам да направя и едно предложение, което, ако бъде обсъдено от вас, може би ще бъде прието. Лично аз не схващам смисъла в петък да започваме в 10 часа. Може би не ми достига това въображение да разбере защо е така. И бих предложил в петък да бъде нормален работен ден от 15,00 часа. Защото и сега петък е загубен и за комисиите. Направих една справка, две комисии и половина заседават в петък, рано сутрин. Тоест денят е загубен за комисиите, денят е загубен и за ефективна работа. Защото към 12,00 часа народните представители като всички хора вече започват да нервничат, защото идва обедно време. А аз за разлика от някои смятам, че те имат право да обядват.

И поради тази причина едното ми предложение е петъкът да бъде нормален ден. Ако това нещо се отхвърли под предлог, че хората от провинцията ис-

кат да си пътуват, бих предложил като ще започваме в 10 часа да спазваме нормалната дължина на работния ден. Ние работим средно от 5 до 7 часа. Можем спокойно да работим до 17,00 часа, като между 12,30 и 13,30 часа си регламентираме една почивка.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Тоест, като нормален ден.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Аз изобщо не разбирам защо ние така пропиляваме петъка. Това е едно лично мое усещане. И затова искам да ви кажа, че ето сега, през тази седмица, а също и миналата седмица си бяхме съставили един план, законодателна програма на Народното събрание. Тя включва 10 точки, последните 6 изобщо не са започвани. Ние приехме Закона за деполинизацията на първо четене, поговорихме си по правилника и приехме Закона за спекулата - една титанична борба на Народното събрание със следствията, вместо с причините.

Аз не искам да хвърлям упрек към Законодателната комисия, защото тя е една от комисииите, която работи доста ефективно и напрегнато. Но имам подозрение, че много от комисииите си съкращават работното време.

Поради тази причина предлагам да се обмисли и Законодателната комисия да ни предложи, ако тя е в състояние да работи във вторник сутрин, да правим едно пленарно заседание и вторник вечер. Защото така се получава, аз ви казах, една пауза - фактически от петък 12 часа до сряда 15 часа. И ми се струва, че колкото и да срещам упреци от някои мои колеги, все пак има една обществена поръчка - народът, който сега ще го караме с тази жестока реформа да работи, той трябва да има усещането, че и ние работим. А това усещане може да го има само като вижда някакви крайни резултати. Не става въпрос в събота и неделя да стоим тук. Аз вчера се въздържах от гласуване. Но трябва по някакъв начин ние да придвижваме нещата по-бързо. Има законопроекти, които изобщо не търпят такова отлагане.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Ако може по-кратко.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Да, аз разбирам вашите възражения. Няма повече да ви безпокоя.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря Ви, дайте писмено Вашите бележки, г-н Слатински.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Моята грижа беше да работим по-ефективно. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Това ще се обсъди.

Има думата г-н Красен Станчев.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Благодаря ви, господин председателствувач! Искам да кажа, че подобни изказвания по мое дълбоко убеждение са публичен донос.

Защото комисиите работят много повече, отколкото господин Слатински може да си представи. Това е първото. И второ - ако днес няма тук в момента толкова хора, колкото той иска да има, това не означава, че изказванията или пренията по отговорите на зададените питання не се слушат в момента.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Разбира се, разбира се.

КРАСЕН СТАНЧЕВ: Те се слушат и по радиото, и в кулоарите. Това е публичен донос. Това е моето лично убеждение. *(Ръкопляскация в залата)*

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Да приключваме. Господин Савов поиска думата.

СТЕФАН САВОВ: Рязко протестирам против това, което каза господин Слатински. Въпреки че сме, така да се каже, от една коалиция. Аз просто не мога да разбера това нещо. И това се предава по радиото! Понякога се чудим след това на "Нова Ера" и на разни такива вестничета, които ни обвиняват. Господин Слатински, къде сте вие тогава? Аз лично поне и мисля, че всички наши колеги са непрекъснато заети. Друг е въпросът доколко сме ефективни. Доколко бързо успяваме да гласуваме закони. И всичко това. Това е отделен въпрос.

Обаче аз знам, че ние сме подложени на една месомелачка. И това трябва да чуят хората. Защото вие говорите сега за вторник, а не знаете че във вторник имат заседание точно по това време и групата на Българската социалистическа партия, и групата на Съюза на демократични сили, които са много важни, защото ще обсъждат декларацията на президента, за която ние в сряда трябва да вземем решение. А тези решения са от национално значение.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Потвърждавам това.

СТЕФАН САВОВ: Това е, действително бих могъл да го нарека, както каза господин Станчев, публичен донос. Защото ни слуша целият народ! *(Бурни ръкопляскация в залата)*

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Имам правото на реплика.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Не, на реплика нямате право, а на отговор. Но нека за един момент чуем господин Ахрянов.

АНГЕЛ АХРЯНОВ: Благодаря, господин Ганев. Просто искам да взема отношение към един писмен отговор на мое питане.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Господин Тодориев, отнася се до вас. Чуйте го.

АНГЕЛ АХРЯНОВ: Става дума за следното. От името на моите избиратели в "Овча купел", които направиха една подписка, че им е спряна топлата вода. Ядрото на въпросът ми е: от 3 август е спряна за втори път топлата вода. В два комплекса живеят предимно млади семейства с малки деца и бебета. При липсата на бойлери и при режима за ползване на електроенергия бедственото

положение, в което са изпаднали в момента, може да прерасне в истинска трагедия през студените зимни месеци, колеги! И това не е празна приказка. Освен това запитвам дали е отклонено горивото към други станции в очакване на спешни мерки.

Отговорът е: Комитетът по енергетика с телекс от 2 август разпореди на всички топлоцентрали в страната, изгарящи течни горива, да преустановят подаването на топла вода за битови нужди, в това число и в "Овча купел". Тази мярка се наложи във връзка с недостига на нефт в страната, което доведе до изчерпване на складовите наличности на течни горива в централите и в сведенията почти до нула доставки на тези горива. Прехвърляне на гориво на централите за обслужване на промишлеността не е извършено. Напротив, беше разпоредено също така да се сведе до минимум подаването на технологична пара и т.н., и т.н. Тоест не става нито дума дали моите избиратели ще живеят човешки. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Моля ви, сега дискусия по това не би могло да се открие. Аз искам да помоля компетентното ведомство, когато този въпрос ще се поставя, господин Ахрянов, защото той не се възприе много добре сега от народните представители, тогава ние ще го разискваме.

Господин Слатински, имате наистина една минута. Приключваме господи.

НИКОЛАЙ СЛАТИНСКИ: Имам право на кратък отговор. Господин Станчев беше прекалено суров. Аз пред своите избиратели отстоявам точно същата позиция. Че ние искаме да работим по-ефективно. Просто ви приканих на един размисъл как да направим тази работа още по-ефективна. Това беше единственото мое желание и не разбирам защо трябва толкова остро да се реагира.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Благодаря, господин Слатински. *(Звни)* Приключихме днешния дневен ред. Искам две думи да разменим във връзка с това, което ни предстои. Една интензивна работа на комисии, както вече това се каза, сега ще бъде чуто и под формата на съобщения.

Ние ще продължим в сряда от 15 часа следобед с обща дискусия по програмата на правителството, включително и по предложението, което е наречено от Министерския съвет законодателна основа на тази програма и приоритети според Министерския съвет. Искам заедно с това обаче да ви помоля. Няколко пъти народни представители, а господин Милан Дренчев и усно тук, а сега и писмено, повдигат справедливо въпроса, че няколко комисии трябва много кратко - за минута-две - по периодично да ни държат в течение за тяхната работа, която всички чакаме. И неговото предложение е: Мандат-

ната комисия това да направи. Отец Панкратий каза, че е готов. И това да направи Комисията по досиетата, с ръководството на която ние също говорихме. Искам да предложа в сряда преди да започнем дискусията по проектопрограмата на правителството да чуем председателите на двете комисии за няколко минути. Има ли възражения? Чувам вашия утвърдителен глас, господин Йончев.

Съобщения: Членовете на Комисията по човешките права и националния въпрос ще заседават веднага след края на това заседание в Президентството, в зала 510.

Комисията по опазване на околната среда - в сряда, 17 октомври от 8,30 ч. в тази сграда.

Комисията по административно-териториалното устройство и местните държавните органи ще заседава също в сряда от 10 часа в тази сграда.

Законодателната комисия ще има заседание сега, непосредствено след приключването на пленарното ни заседание тук.

Комисията по парламентарна етика - на 16 октомври, вторник от 9 часа, но в зала 411 в сградата на Президентството.

Бюджетната комисия ще заседава на 16 октомври, вторник, от 13,30 ч. в Огледалната зала.

Комисията по културата и духовните ценности ще заседава по програмата на правителството. Бележат това изрично - във вторник от 14 часа. Аз не знам тази комисия тук ли заседава, или струва ми се, в другата сграда? Тук. Благодаря, господин Георгиев.

Комисията по радиото и телевизията ще заседава на 16 октомври, тоест вторник от 15 часа в тази сграда.

Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите ще има заседание също във вторник от 10 часа в тази сграда.

Комисията по науката и образованието ще заседава в сряда, 17 октомври, от 11 часа в зала 411 на Президентството.

Анкетната комисия по икономическата и политическа криза ще заседава във вторник, 16 октомври, от 13,30 часа в зала 412 в Президентството, в сградата на бул. "Дондуков" N 2.

Сряда, от 10 часа в тази пленарна зала ще има заседание на Комисията по външната политика и Комисията по националната сигурност. Това вероятно, господин Неврокопски, е съвместно заседание?

ИВАН НЕВРОКОПСКИ: Ние сме се уточнили.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ ГИНЬО ГАНЕВ: Понеделник, 15 октомври, Комисията по икономическа политика ще заседава от 14 часа в тази сграда. Те

Комисията по икономическа политика ще заседава от 14 часа в тази сграда. Те са посочили зала "Запад". Имаше едно съобщение - беше първо - аз го оставих за накрая.

Ръководството на икономическата комисия искаше да се събере на кратко съвещание в почивката, която впрочем ние не дадохме.

Закривам заседанието. (Звъни)

(Закрито в 14.50 часа)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ:

Николай Тодоров

ЗАМЕСТНИК ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Г. Ганев